

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE PTIČIE NA ROKY 2019-2025 s výhľadom do roku 2028

NÁZOV	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ptičie na roky 2019-2025 s výhľadom do roku 2028
ÚZEMNÉ VYMEDZENIE	Prešovský kraj, okres Humenné, obec Ptičie
ÚZEMNÝ PLÁN SCHVÁLENÝ	áno
DÁTUM PLATNOSTI PHSR	2019 - 2025 s výhľadom do 2028
VERZIA	1.0
PUBLIKOVANÝ VEREJNE	pticie.sk

Obsah

ÚVOD	2
ČASŤ A: ANALYTICKÁ ČASŤ	3
Časť A.I Analýza vnútorného prostredia.....	3
1.1. Základná charakteristika obce.....	3
1.2. Poloha a rozloha obce	3
1.3. Historický vývoj obce.....	4
1.4. Prírodné pomery	5
1.5. Pôdne pomery	13
1.6. Demografia	15
1.7. Nezamestnanosť.....	20
1.8. Domový a bytový fond	21
1.9. Školstvo	21
1.10. Zdravotníctvo	21
1.11. Kultúrno-spoločenský život	21
1.12. Vybavenie obce	21
1.13. Ekonomika obce	22
1.14. Manažment a správa obce	22
1.15. Podnikateľské prostredie v obci	23
1.16. Ex-post zhodnotenie plnenia cieľov a opatrení PHSR 2007-2013	24
Časť A.II Analýza vonkajšieho prostredia	26
Časť A.III Zhodnotenie súčasného stavu územia.....	28
ČASŤ B: STRATEGICKÁ ČASŤ	29
ČASŤ C: PROGRAMOVÁ ČASŤ	31
ČASŤ D: REALIZAČNÁ ČASŤ	33
ČASŤ E: FINANČNÁ ČASŤ	39
ZÁVER	46
Povinné prílohy PHSR	47

ÚVOD

„Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Ptíčie na roky 2019 – 2025 s výhľadom do roku 2028“ ďalej len „PHSR“ je základným a kľúčovým dokumentom pre riadenie samosprávy, ktorý vychádza z poznania situácie a konkrétnych potrieb obyvateľov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov v území, formuluje svoju predstavu o budúcnosti spolu s činnosťami a projektmi na jej zabezpečenie. PHSR sa spracováva spravidla na 7 rokov s dlhodobým výhľadom na 10 rokov. PHSR je strategickým rozvojovým dokumentom s cieľom dosiahnuť rast životnej úrovne na území obce Ptíčie.

Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na ekonomickú a sociálnu sféru a na životné prostredie. Je programom cielených opatrení, navrhnutých pre oživenie ekonomického a sociálneho rozvoja obce Ptíčie, ktorý bude priebežne doplňovaný a aktualizovaný na základe výsledkov ročného hodnotenia.

Realizácia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je nástrojom pre zlepšenie podmienok na život a prácu obyvateľov obce a na hľadanie svojich vlastných možností rozvoja v Ptíči. Pri tvorbe PHSR boli analyzované koncepčné dokumenty obecného, regionálneho a celoštátneho významu.

Formulár č. Ú1 – Zámer spracovania PHSR

Názov dokumentu	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ptíčie na roky 2019 - 2025 s výhľadom do roku 2028
Forma spracovania	pracovníkmi samosprávy s pomocou externých odborníkov
Riadenie procesu spracovania	Spôsob riadenia procesu spracovania: 1. vytvorenie riadiaceho tímu 2. vytvorenie pracovnej skupiny 3. zapojenie verejnosti (informovanie formou webovej stránky obce)
Obdobie spracovania	obdobie spracovania: 2019
Financovanie spracovania	z rozpočtu obce

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

PHSR je spracovaný na základe zákona Národnej rady SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona 309/2014 Z. z., ktorý definuje *Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce* ako strednodobý programový dokument, obsahujúci analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov, prvoradých potrieb a úloh vo všetkých oblastiach života obce. Súčasťou programu je aj návrh jeho administratívneho a finančného zabezpečenia. Zákon stanovuje aj úlohy, týkajúce sa vypracovania, schvaľovania, zabezpečenia plnenia a pravidelného vyhodnocovania predmetného programového dokumentu. Pri spracovaní programu boli rešpektované zásady regionálnej politiky vlády Slovenskej republiky a princípy regionálnej politiky Európskej únie zakotvené najmä v nariadení Rady (ES) č. 1266/1999 (nariadenie o štrukturálnych fondoch).

ČASŤ A: ANALYTICKÁ ČASŤ

Analytická časť PHSR prináša komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce s väzbami na širšie územie a odhad budúceho vývoja s dôrazom na možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce relevantné stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja územia obce.

Riadiaci tím preto spracoval analýzu vnútorného a vonkajšieho prostredia obce, vyhodnotil plnenie predošlého PHSR obce a súhrnné zhodnotenie súčasného stavu obce.

Časť A.I Analýza vnútorného prostredia

1.1. Základná charakteristika obce

Tabuľka č. A1

 Základná charakteristika k 31.12.2018	
Kód obce	520683
Názov okresu	Humenné
Názov kraja	Prešovský
Štatút obce	obec
Prvá písomná zmienka o obci	1273
Nadmorská výška obce (v metroch nad morom)	212
Celková výmera územia obce (m ²)	1045 74 19
Počet obyvateľov	648
Hustota obyvateľstva na km ²	61,49
PSC	067 41
Telefonické smerovacie číslo	+421-57

(Zdroj: ŠÚ SR)

1.2. Poloha a rozloha obce

Geografickou polohou obce a jej katastrálneho územia (k.ú.) rozumieme nielen jej postavenie medzi najbližšími (susednými) obcami, ale najmä jej relatívne umiestnenie voči významným strediskám sídlenia, atraktívnym, funkčne špecializovaným priestorom a pod. Zhodnotiť geografickú polohu je možné v rámci viacerých hierarchických úrovní, od úrovne mikroregionálnej (lokálnej) až po makroregionálnu.

Makropoloha obce Ptičie súvisí s jej lokalizáciou v rámci severovýchodného Slovenska v blízkosti hraníc s Poľskom a Ukrajinou. Z hľadiska *mezopolohy* môžeme územie k.ú. Ptičia v súlade s Luknišom (1985) zaradiť do Východoslovenského centralizačného regiónu (VCR) s centrom Košice, od ktorého je vzdialené 97 km severovýchodným smerom. Druhé významné centrum tohto priestoru je mesto Prešov (vzdialené 82 km západným smerom), ktoré plní pre obec zo samosprávneho hľadiska stredisko vyššieho územného celku. Vo vzdialenosti do 30 km sa nachádzajú ďalšie tri významné centrá s viac ako 30 tisíc obyvateľmi a to Humenné, Michalovce a Vranov nad Topľou, ktoré spoločne vytvárajú v rámci VCR ťažisko osídlenia druhého stupňa ako aj centrum tretieho stupňa - mesto Snina s viac ako 20 tisíc obyvateľmi.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ptičie na roky 2019 – 2025 s výhľadom do roku 2028

Mikropoloha územia je bezprostredne ovplyvňovaná mestom Humenné, ktoré sa nachádza 4 km severozápadne od Ptičia. K.ú. obce Ptičie susedí s vojenským obvodom Valaškovce z južnej strany a katastrálnymi hranicami obcí Kamenka z východnej strany, Kamenica n/C. a Humenné zo severnej strany, Chlmec z juhozápadnej a Jasenov zo západnej.

Celková rozloha katastrálneho územia obce Ptičie je 1046 ha. Samotná obec má charakter nepravej vretenovitej zástavby. Stredom obce v záreze tečie potok Ptavka. Zástavba obce je rozvinutá

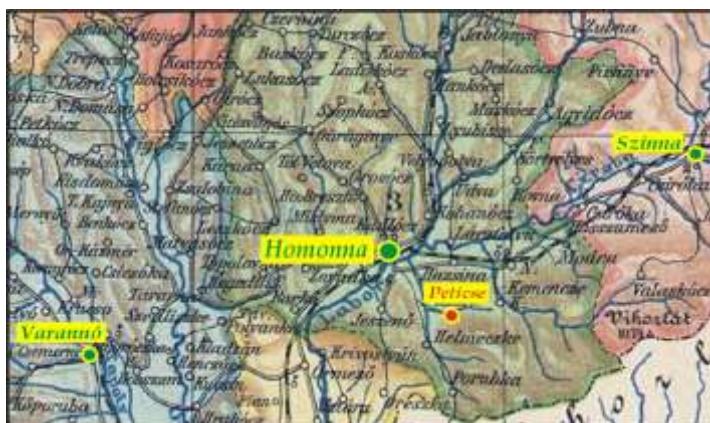
najmä okolo cesty III. triedy, ktorá je hlavnou západo-východnou a kompozičnou osou. Obec je zakladajúcim členom mikroregiónu Ptava. (Zdroj: PHSR obce Ptičie na roky 2007-2013)

1.3. Historický vývoj obce

Katastrálne územie Ptičia je územím, ktoré bolo osídlené už v dávnych dobách. Prvým priamym dokladom je nález 237 keltsko-dáckych strieborných mincí, na ktorých je znázornený macedónsky kráľ Filip II žijúci v rokoch 359 – 336 pred Kristom.

Prvé informácie o obci Ptičie pochádzajú z roku 1451, avšak ako osada sa spomína už v roku 1273. V historických análoch sa spomína hrad Peteche, ktorý dostal Jáko z Michaloviec (prapredok Sztárayovcov) od kráľa Štefana. Neskôr patrilo Ptičie do humenského panstva a pamiatka na hrad zanikla. Od 17. do polovice 19. storočia patrila obec Csákyovcom, neskôr Szápáryovcom. V roku 1715 bolo v obci 14 obývaných a 11 opustených domov. Obec sa začala v tomto období rozrastať čo do počtu domov ako aj obyvateľov – v roku 1787 mala už 50 domov a 435 obyvateľov a o štyridsať rokov neskôr pribudlo 25 domov a 143 obyvateľov. Živili sa prácou v rozsiahlych lesoch a poľnohospodárstvom.

Koncom 19. a začiatkom 20. storočia tu mali majetky Andrásyovci, ku ktorým patrili aj kúpele Szirtalja, ktoré navštevovali mnohí z okolia, zvlášť z Humenného. Spomínané kúpele sa nachádzali na miestach dnešnej reštaurácie na Podskalke. Boli majetkom Karola Andrássyho. Na samote na Podskalke sa nachádzala podľa historických prameňov z roku 1872 horáreň so šindľovou strechou a kúpeľná budova s tanečnou sálou a kotelňou.

Do roku 1918 patrila obec Ptičie (Peticse) administratívne do Zemplínskej stolice a jej časti Homonna (Humenné).

V rokoch 1900 – 1910 sa veľa obyvateľov vysťahovalo za prácou do USA, Kanady či Argentíny. V jednej z týchto rodín má korene aj známy americký herec Paul Newman. Počas prvej svetovej vojny osem obyvateľov obce padlo a siedmi boli zajatí.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ptičie na roky 2019 – 2025 s výhľadom do roku 2028

Druhá svetová vojna si v obci vyžiadala jednu obeť. Ptičie bolo oslobodené 25. novembra 1944. Dňa 5. augusta 1951 postihla obec povodeň ako následok prietrže mračien v oblasti Čiernej. Od roku 1959 premáva priamo do obce jedna autobusová linka. O rok neskôr bola obec elektrifikovaná a bol zavedený miestny rozhlas. V roku 1987 sa začal v obci stavať kultúrny dom a o dva roky neskôr bol daný do užívania. Ostatná infraštruktúra bola dobudovaná až v poslednom období (plynofikácia 1996, dom smútku 2000, kanalizácia 2019).

(Zdroj: PHSR obce Ptičie na roky 2007-2013)

1.4. Prírodné pomery

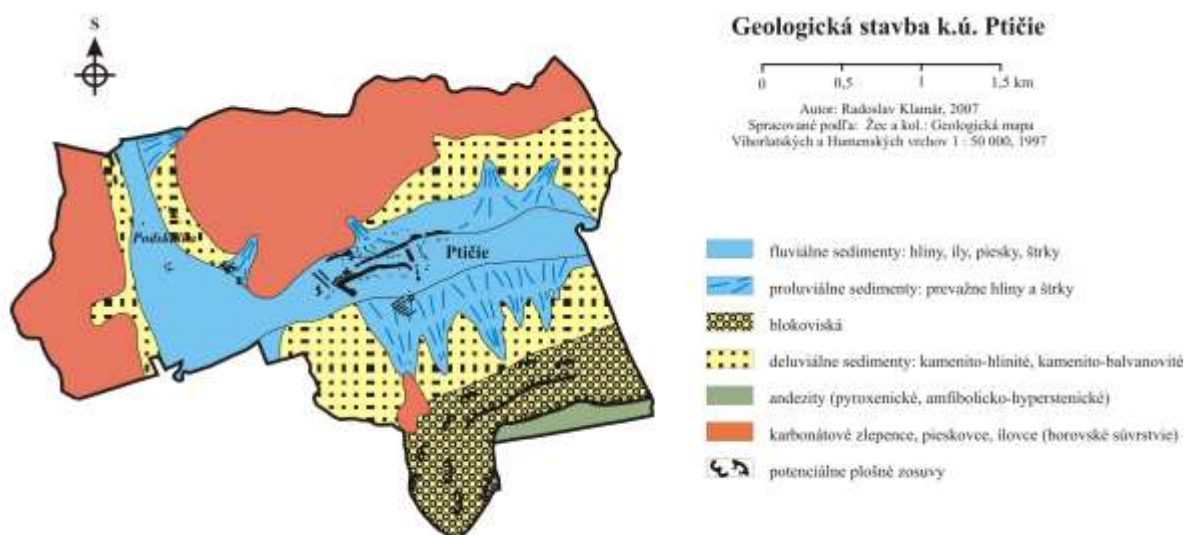
Geologická stavba

Geologická stavba k.ú. Ptičia je tvorená vnútrokarpatským paleogénom Humenských vrchov (sever a západ územia), neogénnymi vulkanitmi Vihorlatu (južná časť územia) a kvartérnymi sedimentami (centrálna časť v okolí potokov Ptava a Ptavka).

Sedimenty vnútrokarpatského paleogénu sú zastúpené zlepcami, brekciami, ílovcami a pieskovecami. Neogénne vulkanity zastúpené okrajom stratovulkánu Kyjov sú charakteristické výskytom pyroxenických andezitov. Kvartérne sedimenty pokrývajú najmä podhorské stupne Vihorlatských a Humenských vrchov so zastúpením fluvialných (nivné hliny, íly, piesky a štrky), proluviálnych (hlinité a hlinito-štrkovité) a deluviálnych (kamenito-hlinité-balvanovité) sedimentov.

Z hľadiska tektonickej charakteristiky patrí dotknuté územie do Bradlového pásma tvoreného vnútrokarpatským paleogénom. Katastrálnym územím obce na severe prechádza tektonický zlom druhého rádu v smere východo-západnom. Ptičie patrí do vonkajšej oblasti najintenzívnejšieho geotermického poľa Východoslovenskej nížiny – do pásma geoizoteriem v hĺbke 1 km s teplotami medzi 40 – 50 °C. Tieto oblasti môžu byť potenciálnym zdrojom termálnych vôd, čo potvrdzuje aj vrtní zistený výskyt horúcich vôd južne od obce na hranici s k.ú. Chlmec.

Z hľadiska ťažby nerastných surovín sú na neogénne vulkanity viazané ložiská stavebného kameňa, ktoré sa periodicky využívajú až do súčasnosti. Priamo v k.ú. Ptičie sa však ťažba nerealizuje.

(Zdroj: PHSR obce Ptičie na roky 2007-2013)

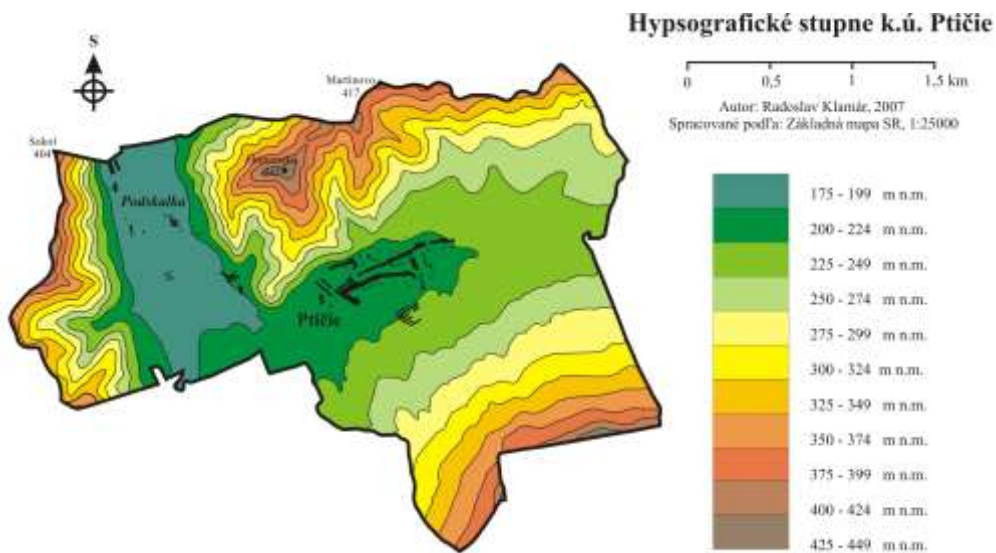

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ptíče na roky 2019 – 2025 s výhľadom do roku 2028

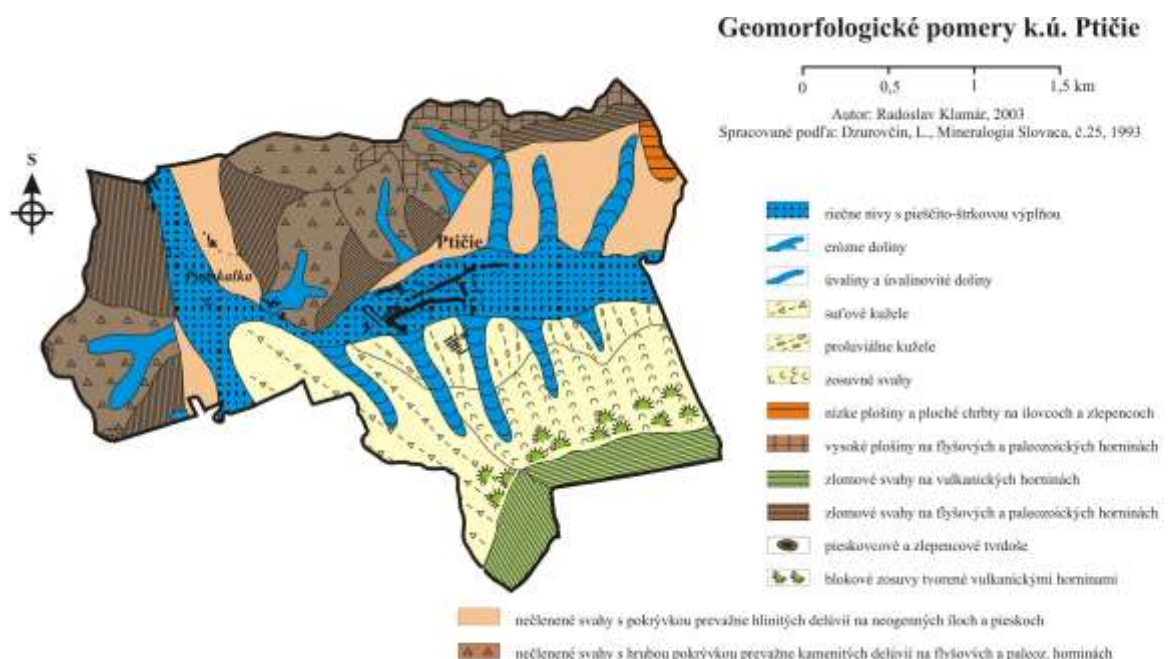
Geomorfologické pomery

Podľa geomorfologického členenia (Mazúr, Lukniš 1978) je hodnotené územie tvorené dvoma geomorfologickými jednotkami: Vihorlatskými vrchmi (časti Humenské vrchy a Vihorlat) a Beskydským predhorím (časť Humenské podolie), pričom hranica medzi nimi je zároveň aj hranicou medzi vnútornými a vonkajšími Východnými Karpatami.

Prvotný obraz o reliéfe územia mikroregiónu približujú výškové pomery prostredníctvom hypsografických stupňov.

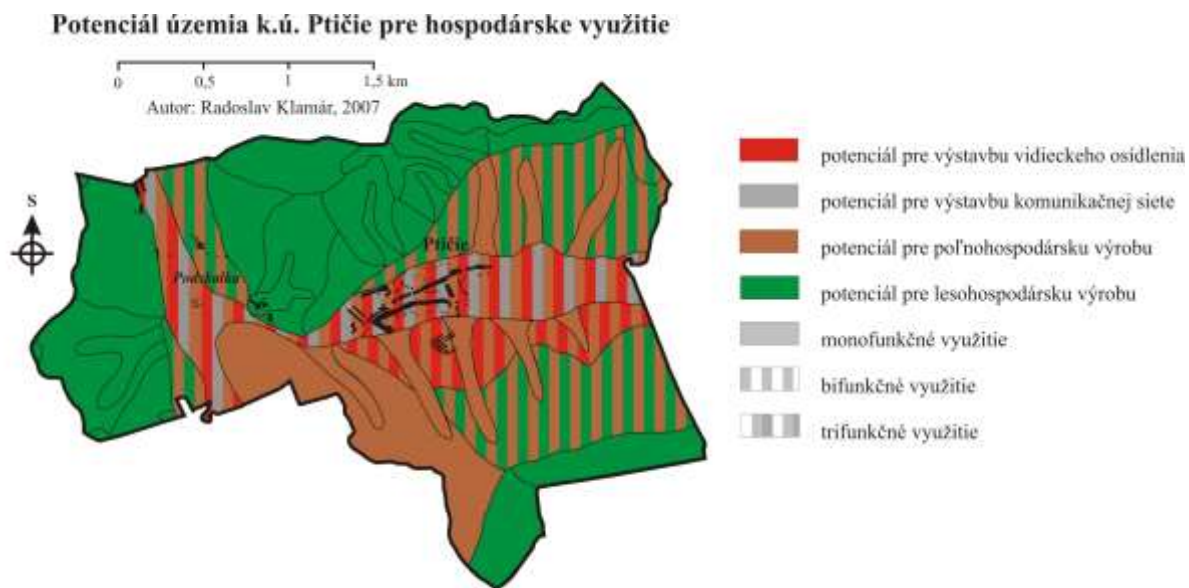
Z analýzy mapy vyplýva, že v skúmanom území sa nachádzajú dve výraznejšie lineárne depresie medzi vystupujúcimi Humenskými a Vihorlatskými vrchmi (takmer 500 m n.m.), pričom ich dna kopírujú priebeh riečnych nív hlavných vodných tokov Ptavy a Ptavky.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ptičie na roky 2019 – 2025 s výhľadom do roku 2028

Z hľadiska hospodárskeho využitia je možné v k.ú. Ptičie vyčleniť tieto typy reliéfu (upravené podľa Mazúr, 1980): oblasti zavretých kotlín a plochých brázd s vysokým potenciálom na hospodársku činnosť – ide o kotlinové pahorkatiny s dobrými vlastnosťami na hospodárske využitie: vhodnosť pre poľnohospodárstvo, mierne limitovaná vhodnosť na výstavbu sídiel, priemyselno-technických objektov a komunikácií (dnové časti dolín vodných tokov Ptava a Ptavka). Druhým typom je oblasť vrchovín, hornatín a vysokých pohorí s veľmi nízkym potenciálom reliéfu na hospodársku činnosť – ide o masívne vrchoviny a hornatiny s veľmi limitovanými vlastnosťami na hospodárske využitie: vhodnosť na lesné hospodárstvo, priemerná vhodnosť pre cestovný ruch (Sokol).

Záujmové územie je z hľadiska výstavby sídiel a technických objektov podľa typu reliéfu zaradené do 4. stupňa reliéfu – t.j. limitovane vhodný na výstavbu vidieckych sídiel a komunikačných sietí. Z tohto dôvodu je odporúčané sa zamerať na zastavanie prelúk a nadmerných záhrad. Územný rozvoj obce je možný iba v navrhovanej lokalite Podskalka.
(Zdroj: PHSR obce Ptičie na roky 2007-2013)

Klimatické pomery

Sledované územie môžeme na základe klimatickogeografických typov podľa Tarábka (1980) rozdeliť do dvoch základných typov: kotlinová klíma mierne teplá s veľkou inverziou teplôt, mierne suchá až vlhká (centrálna oblasť územia – intravilán obce) a horská klíma s malou inverziou teplôt, vlhká až veľmi vlhká (oblasť Krivoštianky a Sokola).

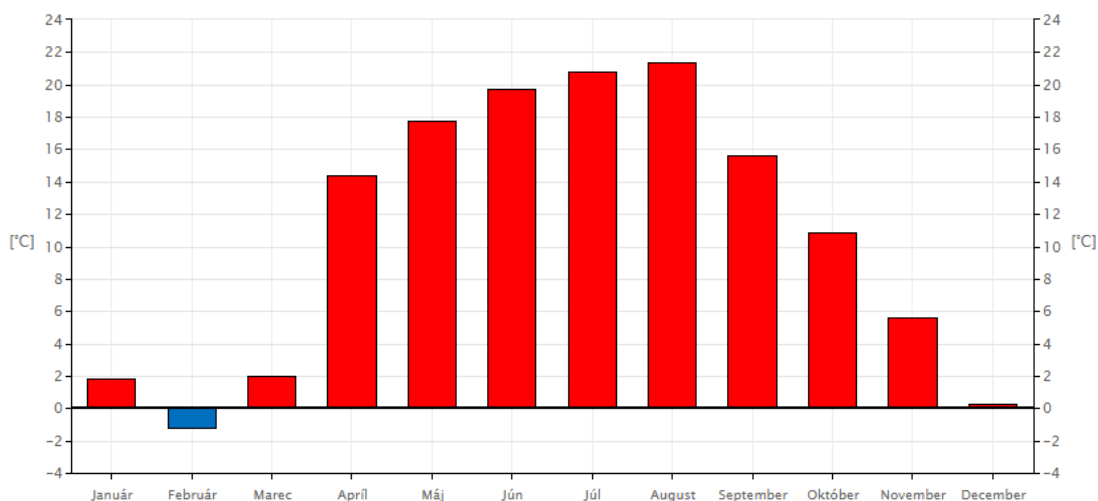
Priemerná mesačná teplota vzduchu v roku 2018 na území regiónu, v ktorom sa obec Ptičie nachádza je uvedená v grafe č.1: (údaj podľa meteorologickej stanice v Kamenici n/C.). Najteplejším mesiacom bol jún a august a najchladnejším mesiacom bol január.

V grafe č.2 je znázornená odchýlka priemernej mesačnej teploty vzduchu od normálu 1981 - 2010 pre dané územie. Najvyššia odchýlka bola v mesiaci apríl, takmer 5 stupňov Celzia. Najnižšia vo februári o necelý 0,5 stupňa C.

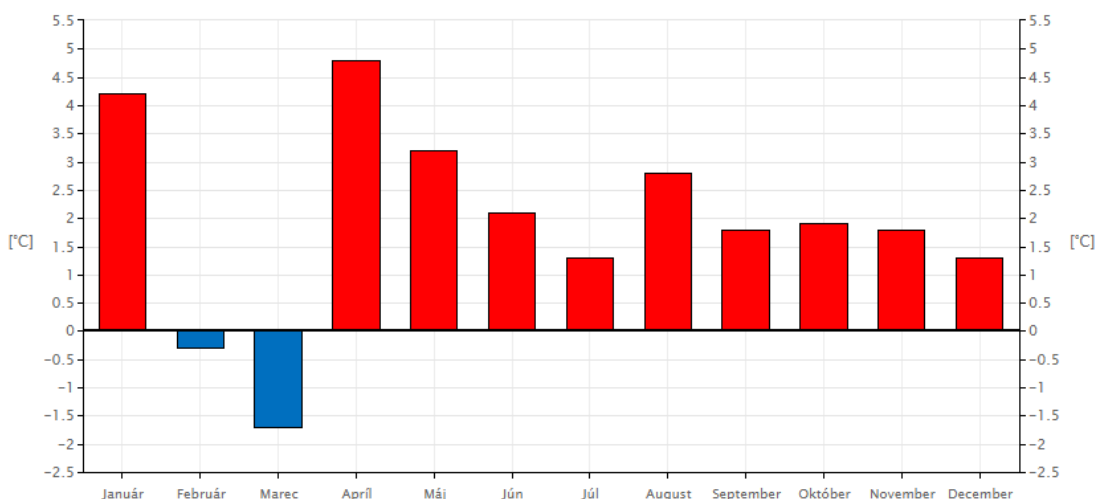
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ptičie na roky 2019 – 2025 s výhľadom do roku 2028

Priemerná mesačná teplota vzduchu v roku 2018
Kamenica nad Cirochou

Graf č. 1 Priemerná mesačná teplota vzduchu v roku 2018 (Zdroj: SHMÚ)

Odchýlka priemernej mesačnej teploty vzduchu v roku 2018 od normálu 1981–2010
Kamenica nad Cirochou

Graf č. 2 Odchýlka priemernej mesačnej teploty vzduchu v roku 2018 od normálu 1981-2010 (Zdroj: SHMÚ)

Zrážky podobne ako teplota do veľkej miery závisia od nadmorskej výšky, avšak citlivejšie sa tu prejavuje vplyv reliéfu, pričom sa uplatňuje efekt zrážkového tieňa, čo potvrdzujú aj údaje priemerného ročného úhrnu zrážok v Kamenici n/C. (724 mm). Hochmuth (1980) uvádza predpoklad, že vo vyšších častiach územia (okolo 450 m n.m.) môžu dosahovať priemerné ročné úhrny zrážok hodnotu okolo 720 mm.

Nasledujúce grafické závislosti prezentujú priemerné hodnoty mesačných zrážok zaznamenaných v r. 2018 v porovnaní s obdobím 1951 – 2017, spracovaných SHMÚ. Podľa nižšie uvedených údajov je mesiacom najbohatším na zrážky pri danej stanici mesiac jún, čo súvisí s častými lejakmi. Najsuchšími mesiacmi sú jesenné mesiace (september a november).

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ptičie na roky 2019 – 2025 s výhľadom do roku 2028

Čo sa týka veterných pomerov, tak vysoko sú prevažujúce vetry južné ako aj severné. Tento jav je typický pre veterné pomery väčšiny územia severovýchodného Slovenska, kde sú vetry ovplyvnené orografiou a vanú dolinami riek, ktoré majú prevažne severojužný smer.

Graf č. 3 Atmosférické zrážky v roku 2018 (Zdroj: SHMÚ)

Graf č. 4 Kumulatívny úhrn atmosférických zrážok v roku 2018 (Zdroj: SHMÚ)

Hydrologické pomery

Hydrograficky patrí k.ú. Ptičia do povodia Laborca. Sledovaným územím preteká potok Ptavka, ktorý sa ako pravostranný prítok vlieva v miestnej časti Podskalka do Ptavy. Ptava pri Humennom ústí do Laborca. Najdôležitejšou zbernou oblasťou Ptavky ako aj Ptavy sú svahy Vihorlatských vrchov (najmä masív Čiernej). Režim odtoku u oboch vodných tokov je dažďovo-snehový s najvyššou vodnosťou v marci a apríli, najnižšou v septembri.

Celé katastrálne územie Ptičia patrí do povodia Ptavy, ktoré je možné ešte bližšie rozčleniť na mikropovodia Ptavy v centrálnej a východnej časti územia a Ptavy v západnej.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ptičie na roky 2019 – 2025 s výhľadom do roku 2028

Prehľad vodných tokov na území obce Ptičie je uvedený v nasledujúcej tabuľke:

Tabuľka č. A2

Názov vodného toku a miesta merania	plocha povodia (P) (km ²)	dĺžka toku (L) (km)	P/L ²	lesnatosť (%)
Ptava nad Bystrým potokom	10,7	6,1	0,29	60
Bystrý potok	4,4	5,6	0,14	100
Ptava pod Bystrým potokom	15,1	6,1	0,41	70
Ptava od Bystrého potoka po Ptavku	8,8	-	-	30
Ptava nad Ptavkou	23,1	9,8	0,24	60
Ptavka	10,3	5,9	0,29	40
Ptava pod Ptavkou	33,4	9,8	0,35	50
Ptava od Ptavky po ústie	36,1	13,3	0,20	50

Zdroj: Hochmuth, Z. (1980): Fyzická geografia Humenského podolia. Záverečná správa za roky 1976-1980.

Podľa typu podzemných vôd patrí územie do oblasti podzemných vôd dopĺňaných striedavo podzemnými vodami zo susedných pohorí, z riek v kotlinách a zo zrážok v pahorkatinách. Zásoby podzemných vôd sa koncentrujú prevažne na okraji vulkanického masívu Vihorlatu a v aluviálnych náplavoch väčších potokov. Maximálne výdatnosti prameňov sa vyskytujú najčastejšie v jarných mesiacoch (marec až máj), ojedinele v júni. Po následnom poklese v letných mesiacoch bývajú najnižšie výdatnosti dosahované na jeseň (október) a začiatkom zimy. Významnejšie pramene sa využívajú ako zdroje pitnej vody pre miestne obyvateľstvo.

(Zdroj: PHSR obce Ptičie na roky 2007-2013)

Rastlinstvo

Dotknuté územie patrí z hľadiska fyto geografického členenia do oblasti západokarpatskej flóry (carpaticum occidentale), obvod predkarpatskej flóry (praecarpaticum), okres Vihorlatské vrchy. Osobitné postavenie tohto fyto geografického okresu vyplýva z jeho polohy na rozhraní východokarpatskej a západokarpatskej flóry a na rozhraní karpatskej a panónskej flóry. Vegetácia nemá jednotný ráz a možno tu nájsť druhy teplomilné i druhy horské.

Potenciálnu prirodzenú vegetáciu (pred zásahom človeka) reprezentujú lužné lesy nížinné na aluviálnych naplaveninách pozdĺž vodných tokov so zastúpením jelšovo-brestových a dubovo-brestových lesov a dubovo-hrabové lesy karpatské ako mezofilné zmiešané listnaté lesy.

Súčasná vegetácia v k.ú. Ptičie sa výrazne odlišuje od pôvodnej vplyvom odlesnenia územia, poľnohospodárskeho využívania, rozširovania zastavanej plochy, stavby komunikácií a znečisťovania životného prostredia. Zásahy sú badateľné v rámci zloženia všetkých rastlinných spoločenstiev. Bukové lesy sú zachované na úpätí Vihorlatu, kde tvoria pokračovanie rozsiahlych lesných porastov. Nakoľko ležia na ťažko využitelných a ťažko prístupných miestach, predstavujú najlepšie zachované lesné spoločenstvá. Dubové lesy sa zachovali iba na malých plochách strmších svahov smerom k prameňu Ptavky. Ich druhové zloženie je silno pozmenené. Pôvodné lužné lesy boli úplne odstránené a v okolí najväčších vodných tokov nahradené krovinatým vrbovým spoločenstvom, pričom dochádza k jeho progresívnemu vývoju. Spoločenstvá polí dnes tvoria približne tretinu územia. Nakoľko dochádza k opakujúcemu sa štvorročnému oševnému cyklu, dochádza k pravidelnej obmene pestovaných plodín. Spoločenstvá trvale trávnych porastov zaberajú významnejšie plochy prevažne na svahoch

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ptičie na roky 2019 – 2025 s výhľadom do roku 2028

náplavových kuželov. Vyskytujú sa taktiež nad hranicou ornej pôdy na okraji lesa. Jednotlivé hony sú navzájom oddelené krovinami a riedkym lesom líniového charakteru.

(Zdroj: PHSR obce Ptičie na roky 2007-2013)

Živočíšstvo

Živočíšstvo predstavuje najdynamickejšiu zložku prírodného prostredia, pričom je závislá na ostatných zložkách prírodného prostredia (najmä na rastlinstve). Odlesnenie prevažnej časti hodnoteného územia malo za následok výrazné zmeny v rozmiestnení živočíšstva, vytvorenie umelých biotopov (kultúrnych stepí) a celkové otvorenie krajiny. Tieto faktory spôsobili zmeny v druhovom zložení najmä vyšších živočíšnych skupín (vtáky, cicavce). Charakteristickým následkom hospodárskej činnosti človeka je ústup živočíšnych spoločenstiev lesa a rozširovanie spoločenstiev polí a lúk, ľudských sídlisk a ovplyvnenie živočíšnych spoločenstiev vôd (Hochmuth, 1980).

Lesné porasty boli činnosťou človeka silne redukované, čo sa odrazilo aj na živočíšnych *spoločenstvách lesov*. Najvýznamnejšiu skupinu predstavujú bučiny, menej významný je zastúpením biotop dúbav. Okrem týchto biotopov sa rozlišujú v území ešte biotopy lužného lesa a krovín. Zo zástupcov sem patria slepúch lámavý (*Anguis fragilis*), sojka obyčajná (*Garrulus glandarius*), srnec hôrny (*Capreolus capreolus*), ďateľ (*Dendrocopos*) a ďalšie. Hlavným znakom živočíšneho *spoločenstva polí, lúk a pasienkov* je existencia v odlesnenom otvorenom teréne, vplyv hospodárskej činnosti človeka, ktorá sa okrem jednorázového zásahu (odlesnenia) prejavuje aj periodicky (pasením, orbou a kosbou). Živočíšne *spoločenstvá vôd* tvoria druhy, ktoré sú späté s prítomnosťou vodných tokov Ptavka a Ptava s bohatými brehovými porastami a podmáčanými územiaми vymedzenými meandrami tokov. Nakoľko aj zastavaná plocha tvorí dôležitú súčasť skúmaného územia, vyskytujú sa tu *spoločenstvá ľudských sídlisk*, pre ktoré stavebná činnosť človeka niekedy poskytuje vhodnejšie podmienky pre existenciu ako prírodné stanovišťa. Patrí sem vrabec domový (*Passer domesticus*), myš domová (*Mus musculus*), potkan obyčajný (*Rattus norvegicus*), bocian biely (*Ciconia ciconia*), jež európsky (*Eurinaceus europaeus*).

(Zdroj: PHSR obce Ptičie na roky 2007-2013)

Ochrana prírody

Ochrana prírody a krajiny chápeme v súčasnosti ako komplexnú ochranu priestorového hmotného systému, v rámci ktorého má veľký význam ochrana jednotlivých prvkov tohto systému. Cieľom tohto komplexného integrovaného prístupu je zachovanie zdravej štruktúry a ekologickej vyváženosti celého systému. Predpokladom takejto ochrany je nevyhnutnosť rešpektovania prírodných zákonitostí, štruktúry a dynamiky priestorových krajinných systémov a zameranie činnosti človeka tak, aby neprekračovali limity únosnosti (Volosčuk, Terray, 1987).

Hospodárska činnosť človeka v tak výrazne hospodársky využívanom priestore akým je územie mikroregiónu Ptava ovplyvňuje súčasnú krajinnú štruktúru a jej prejavy môžeme zhrnúť do nasledujúcich bodov (upravené podľa RÚSES):

- premena lúk a pasienkov na sklonitých terénoch na ornú pôdu, resp. prechod od úzkopásového hospodárenia malých roľníkov na veľkoblokovú ornú pôdu
- jednostranne uskutočnená kolektívizácia, koncentrácia a špecializácia poľnohospodárstva s vytváraním veľkých potenciálnych zdrojov znečistenia
- realizované meliorácie
- postupné zhutňovaniu pôdy používaním ťažkej techniky v poľnohospodárstve
- veľkoplošné holoruby a používanie ťažkej techniky pri ťažbe dreva

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ptičie na roky 2019 – 2025 s výhľadom do roku 2028

- používanie nepôvodných druhov drevín pri obnove lesa.

Pri hodnotení krajinej štruktúry ktoréhokoľvek územia z ekologického hľadiska má najkomplexnejší charakter vypracovaná metodika Územného systému ekologickej stability (ÚSES), ktorá rieši celoplošnú ochranu územia prostredníctvom vyčleneného systému navzájom súvisiacich prvkov: biocentier, biokoridorov a integračných prvkov. Pri hodnotení skúmaného územia sa vychádzalo z podkladov regionálneho ÚSES (RÚSES okresu Humenné), ktorý vymedzuje regionálne významné prírodné prvky a miestneho ÚSES (MÚSES obce Ptičie), ktorý sa spracováva na lokálnej úrovni a ktorý navrhuje konkrétne ekostabilizačné opatrenia a nové stabilizačné prvky v krajine.

Podľa týchto spracovaných dokumentov katastrálne územie obce Ptičie dosahuje stupeň ekologickej stability 3,23, čím sa zaraďuje do priemerných hodnôt v rámci okresu Humenné. Ekologicky najstabilnejšími prvkami v katastrálnom území sú lesné masívy Humenský Sokol a Humenská na severe a Čierna na juhu. Ďalej sú to trvale trávne porasty a brehová zeleň vodných tokov Ptavy a Ptavky a ich prítokov.

RÚSES okresu Humenné i MÚSES Ptičie v predmetnom území definuje nasledujúce prvky systému ekologickej stability: biocentrum nadregionálneho významu *Humenský Sokol* s jadrami NPR Humenský Sokol, NPR Humenská a Krivošťianka, ktoré zasahuje do severnej časti k.ú. Ptičie; biocentrum regionálneho významu *Strany* východne od intravilánu obce; biokoridor regionálneho významu *Ptava* a biokoridor miestneho významu *Ptavka*, ktoré sa viažu na vodné toky rovnakého názvu.

Z chránených území majú najväčší význam národná prírodná rezervácia (NPR) *Humenský Sokol* a NPR *Humenská*.

NPR Humenský Sokol má rozlohu 241,5 ha a zasahuje do k.ú. obcí Ptičie, Humenné, Chlmec a Jasenov. Lokalita je súčasťou vulkanického komplexu Vihorlatu, pričom sa nachádza na jeho západných a juhozápadných svahoch. Prevažujú bloky a sute rozrušených vulkanických hornín andezitového charakteru s ojedinelým zachovaním extruzívnej činnosti. Popri vulkanickej činnosti bolo obnažené mezozoické podložie, ktoré tu vytvára ohraničenú lokalitu vulkanickými a sedimentárnymi horninami neogénu. Z rastlinných spoločenstiev prevažujú skalné, trávnaté, lesostepné a lesné biocenózy xerothermného charakteru. Lesný porast predstavujú drieňové dubiny s dubom plstnatým, na severných svahoch prechádzajú až do bučín. Významný je výskyt ponikleca veľkokvetého (*Pulsatilla grandis*) a prilbice moldavskej (*Aconitum moldavicum*). Z mäkkýšov tu boli zistené *Trichia* bieliz, *Perforatella dibothrion*, *Pupilla sterri*, z chrobákov *Omiomima hanaki*, *Rosalia alpina*, *Cerambyx cerdo*, z vtákov *Ciconia nigra*, *Aquila pomarina*, *Dendrocopos leucotos*, *Bonasa bonasia*, *Crex crex*, *Cinclus cinclus*, *Upupa epops*, *Carpodacus erythrinus*.

NPR Humenská má rozlohu 70,4 ha a zasahuje do k.ú. Ptičie. Lokalita je budovaná bazálnymi súvrstviami vnútrokarpatského flyšu. Rastú tu prevažne xerothermné drieňové duby s prechodom do lesostepi, v ktorých sa vyskytujú chránené druhy fauny a flóry (napr. poniklec veľkokvetý – *Pulsatilla grandis*).

Do juhovýchodnej časti katastrálneho územia obce zasahuje chránená vodohospodárska oblasť (CHVO) *Vihorlat* o rozlohe 225 km², z toho do okresu Humenné zasahuje 95 km². CHVO *Vihorlat* predstavuje významnú oblasť prirodzenej akumulácie povrchových a podzemných vôd. Nachádzajú sa tu zdroje podzemných vôd využívané pre hromadné zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou.

V blízkosti k.ú. Ptičie vo vojenskom priestore Valaškovce sa nachádza prírodná rezervácia *Kyjovský prales* s rozlohou 397,4 ha. Nachádza sa v nej bukový prales s výraznou vekovou a výškovou diferenciáciou so vzácnou faunou. Výbor svetového dedičstva UNESCO ho zaradil 28. júna 2007 spolu

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ptíče na roky 2019 – 2025 s výhľadom do roku 2028

s prírodnými rezerváciami Rožok, Stužica a Havešová v Bukovských vrchoch do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO.

Do budúcnosti je v súlade s načrtnutou problematikou ochrany prírody a krajiny potrebné pri riešení otázok regionálneho rozvoja územia rešpektovať tieto opatrenia (upravené podľa RÚSES):

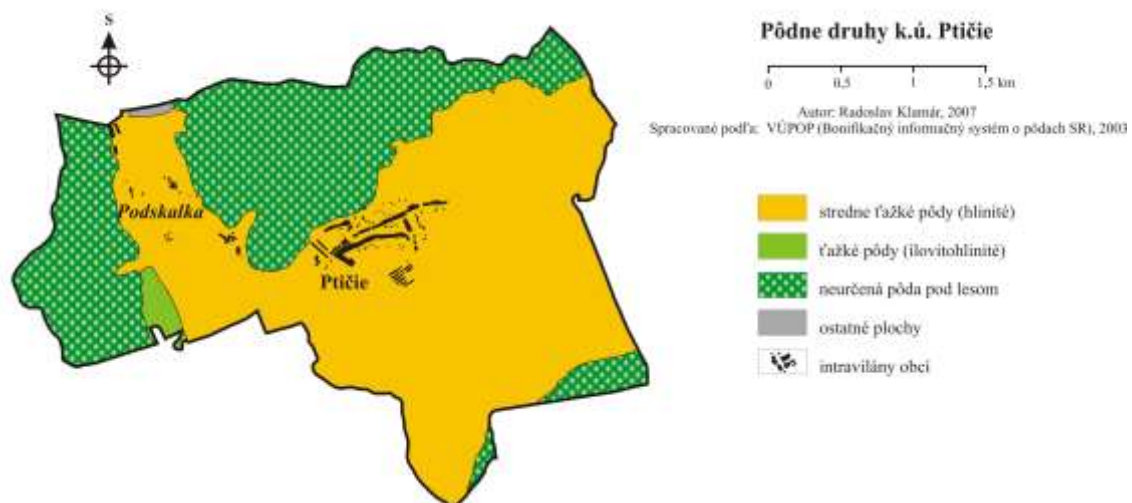
- pri riadení rozvoja obce, jej funkčného využitia a priestorového usporiadania dodržiavať regulatívy, ktoré sú záväznou časťou územného plánu
- rešpektovať podmienky ochrany v osobitne chránených územiach (NPR)
- vytvárať podmienky pre funkčnosť biocentier a biokoridorov
- nepovoliť umiestnenie výrobných a podnikateľských aktivít, ktoré majú negatívny vplyv na jednotlivé zložky životného prostredia
- lesné hospodárstvo orientovať na zachovanie lesov, ich ochranu a zveľaďovanie s ohľadom na ich osobitné funkcie (CHVO Vihorlat, NPR Humenský Sokol, Humenská)
- pri výstavbe infraštruktúry a technických diel optimalizovať nevyhnutné zásahy do krajiny
- zabezpečiť optimálne využívanie vodných zdrojov.

(Zdroj: PHSR obce Ptíče na roky 2007-2013)

1.5. Pôdne pomery

Pri hodnotení pôdnych pomerov bola využitá klasifikácia bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ), ktorá podľa predstavuje morfogenetický klasifikačný systém hodnotenia produkčnej schopnosti poľnohospodárskych pôd Slovenska. Podľa nej patrí predmetné územie do podoblasti pohoria a vrchoviny sopečných Karpát.

Pri vyčleňovaní jednotlivých kategórií pôdnych druhov bolo vychádzané zo systému BPEJ, ktoré vo svojom 7-miestnom kóde na poslednej pozícii nesú informáciu o zrnitosti pôdy. Stredne ťažké pôdy hlinité sú charakteristické na výstupoch pieskovcovo-ílovcových súvrství ako aj na čiastočne zvetranom materiáli náplavových kužeľov. Prevažujú tiež na nivách vodných tokov. Predstavujú plošne najrozšírenejší pôdny druh. Pôdy ťažké ílovitohlinité s vyšším obsahom ílovitých častíc sa nachádzajú na miestach, kde vystupujú na povrch ílovcové súvrstvia, pokiaľ nie sú prikrýté kvartérnymi sedimentmi. Ide o pomerne malý areál južne od Podskalky na hranici s k.ú. Chlmec.

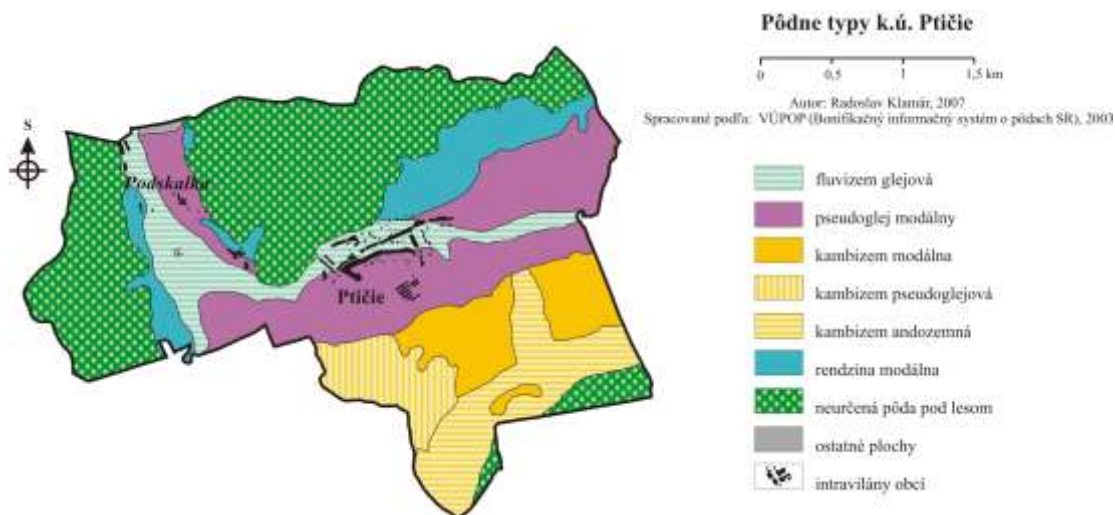

Aj pri hodnotení pôdnych typov sa vychádzalo z klasifikácie BPEJ. Najrozšírenejším pôdnym typom je kambizem, ktorá sa viaže na pahorkatinné časti na úpätí Vihorlatu, kde jej substrátom sú

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ptičie na roky 2019 – 2025 s výhľadom do roku 2028

pieskocovo-ílovcové súvrstvia. Pseudogleje, zväčša stredne ťažké až ťažké, sa vyskytujú v nižších polohách územia ako prechodný stupeň k vyššie ležiacim kambizemiam. Vyskytujú sa na hlinitých akumuláciách v okolí intravilánu obce a východne od Podskalky na úpätí Humenskej. Rendziny sa vyskytujú na horninách bazálneho paleogénu, ktorý má prevažne zlepenkový karbonatický charakter (juhovýchodné svahy Humenskej, východné svahy Sokola). Súborny fluvizemí sú lokalizované na nivách a nízkych terasách Ptavky a Ptavy.

V rámci Slovenska nepatrí územie k.ú. Ptičie medzi veľmi produkčné oblasti, čo potvrdzuje aj jeho zaradenie do 5. stupňa (7-stupňovej škály) z hľadiska potenciálu poľnohospodárskej krajiny. Je charakterizované ako krajina predhorských pahorkatín s klímou luvizemí s chladnou zimou resp. ako prolúviálne pahorkatiny s hlbokou ílovitohlinitou kambizemou. Agroklimatické členenie krajiny zaraďuje posudzované územie do typu teplej až chladnej klímy strání, subtyp ovseno-ražno-zemiaková mierne teplá až chladná klíma strání. (Zdroj: PHSR obce Ptičie na roky 2007-2013)

Pôdy lesného a poľnohospodárskeho fondu katastra obce je bližšie uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Tabuľka č. A3

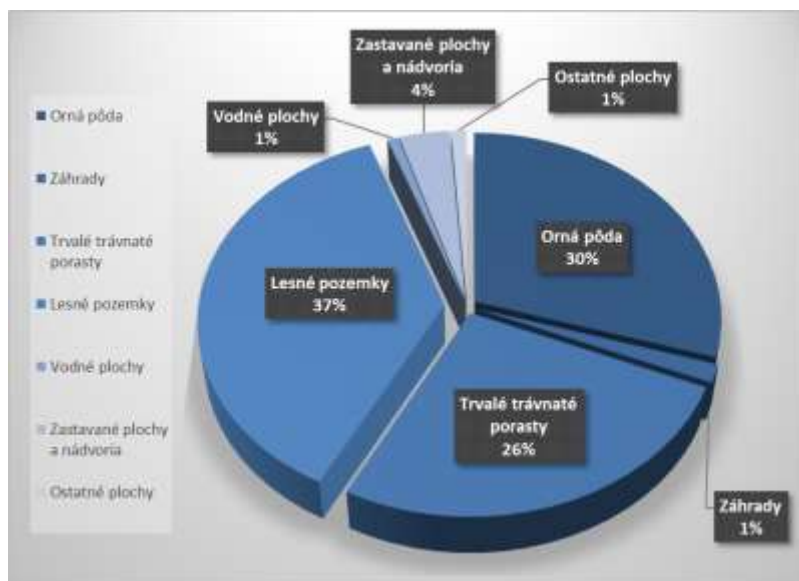
Pôdny fond obce v m ²	
Celková výmera	10457419
Orná pôda	3113390
Chmeľnice	0
Vinice	0
Záhrady	163274
Ovocné sady	0
Trvalé trávnaté porasty	2752330
Poľnohospodárska pôda	6028994
Lesné pozemky	3854384
Vodné plochy	81474
Zastavané plochy a nádvoría	377047
Ostatné plochy	115520

(Zdroj: Katastrálny portál SR)

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ptičie na roky 2019 – 2025 s výhľadom do roku 2028

V rámci pôdneho fondu majú v obci najvyššie zastúpenie lesné pozemky 37 % a najnižšie zastúpenie vodné plochy 1 %. Chmeľnice, vinice a ovocné sady sa v obci nenachádzajú (Graf č. 5).

Graf č. 5 Pôdny fond obce (katasterportal.sk)

1.6. Demografia

V obci Ptičie je k trvalému pobytu prihlásených 648 obyvateľov. Za posledných desať rokov došlo k celkovému nárastu počtu obyvateľov v obci. Aj keď za sledované obdobie došlo k dvom výrazným nárastom a k jednému prudkému poklesu počtu obyvateľstva. V roku 2012 zaznamenávame najvýraznejší nárast (13 obyvateľov) a naopak v roku 2016 najvýraznejší pokles (10 obyvateľov).

Počet/rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Počet obyvateľov spolu k 31.12.	633	638	636	649	646	654	651	641	638	648
z toho muži	304	303	306	310	309	312	311	307	311	317
z toho ženy	329	335	330	339	337	342	340	334	327	331

Tabuľka č. A4 Vývoj počtu obyvateľov v obci k 31.12. (Zdroj: Štatistický úrad SR)

Graf č. 6 Vývoj počtu obyvateľov v obci

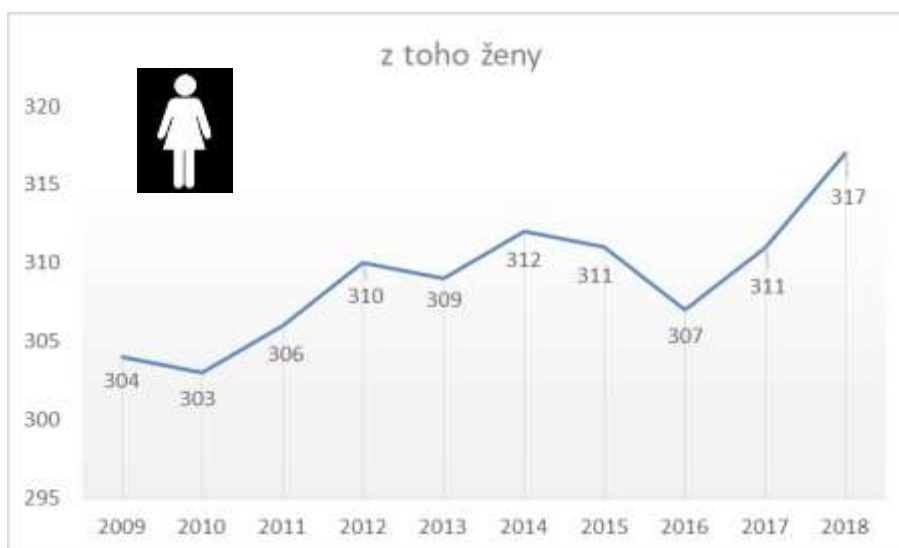

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ptičie na roky 2019 – 2025 s výhľadom do roku 2028

K 31.12.2018 bolo zastúpenie žien z celkového počtu obyvateľov 51,08 % (331) a mužov 48,92 % (317).
Za sledované obdobie bol v obci každý rok väčší počet žien ako mužov.

Graf č. 7 Zastúpenie mužov z celkového počtu obyvateľov v obci

Graf č. 8 Zastúpenie žien z celkového počtu obyvateľov v obci

S vývojom počtu obyvateľov súvisí aj vývoj prirodzeného prírastku a migračného salda obyvateľstva obce. Počas rokov 2009 až 2018 sa tieto ukazovatele vyvíjali nasledovne:

Počet/rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Narodení	8	2	7	4	4	3	7	3	4	4
Zomretí	4	4	1	5	3	5	6	7	11	7
Prírodný prírastok	4	-2	6	-1	1	-2	1	-4	-7	-3

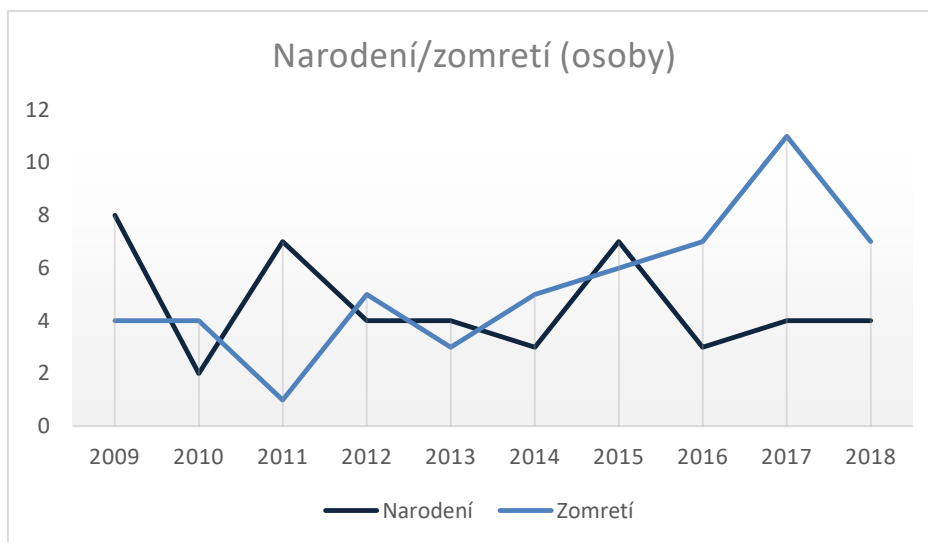
Tabuľka č. A5 Vývoj prirodzeného prírastku v obci (Zdroj: Štatistický úrad SR)

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ptíče na roky 2019 – 2025 s výhľadom do roku 2028

Počet/rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Prišťahovaní	3	12	7	20	0	18	1	6	14	25
Vystáňovaní	7	5	3	6	4	8	5	12	11	12
Migračné saldo	-4	7	4	14	-4	10	-4	-6	4	13

Tabuľka č. A6 Vývoj migračného salda obyvateľov v obci (Zdroj: Štatistický úrad SR)

Graf č. 9 Narodení/zomretí v obci

Znázornenie na grafe č. 9 nám ukazuje, že za sledované obdobie v obci vyšší počet zomretých ľudí ako narodených. Naopak na grafe č. 10 je vyšší počet prišťahovaných na trvalý pobyt v obci ako počet vystáňovaných obyvateľov obce, čo má priaznivý vplyv na celkový počet obyvateľov obce Ptíče.

Graf č. 10 Prišťahovaní a vystáňovaní v obci

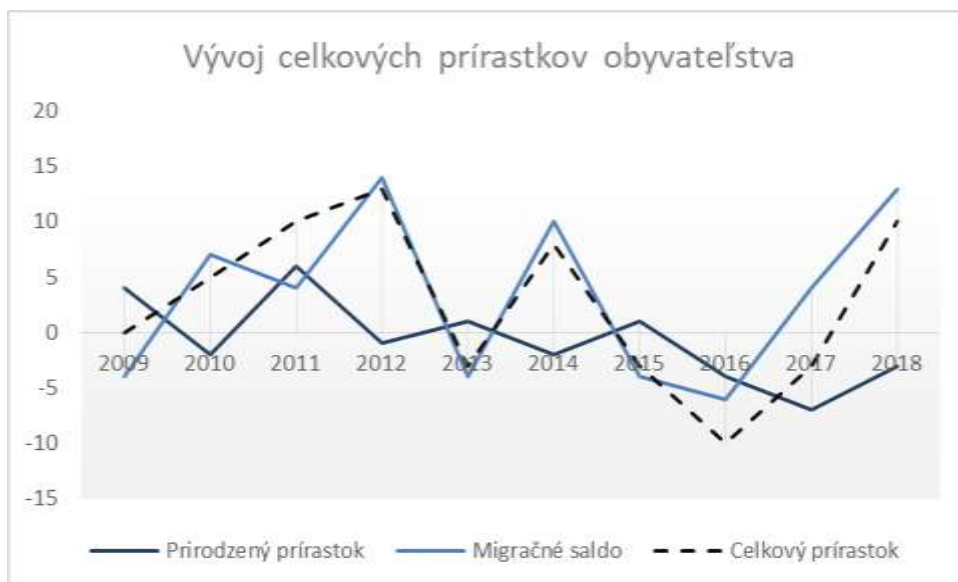
Počet/rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Prirodzený prírastok	4	-2	6	-1	1	-2	1	-4	-7	-3
Migračné saldo	-4	7	4	14	-4	10	-4	-6	4	13
Celkový prírastok	0	5	10	13	-3	8	-3	-10	-3	10

Tabuľka č. A7 Vývoj prírastkov obyvateľstva v obci (Zdroj: Štatistický úrad SR)

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ptíče na roky 2019 – 2025 s výhľadom do roku 2028

Za obdobie posledných desiatich rokov obec zaznamenala kladný prírastok v rokoch 2010 až 2012, ďalej v roku 2008 a v roku 2018. V období 2013 a 2015 išlo o najmenší úbytok (-3 obyvatelia) a najväčší celkový úbytok obyvateľstva v roku 2016 (-10 obyvateľov). Vývoj celkového prírastku obyvateľstva v obci Ptíče za sledované obdobie 10 rokov je vyjadrený a znázornený v predchádzajúcich tabuľkách a grafoch.

Graf č. 11 Vývoj prírastkov obyvateľstva v obci za sledované obdobie

Podľa posledného štatistického údaju k 31.12.2018 z celkového počtu obyvateľov obce je v produktívnom veku (15-64) 68,98 % obyvateľov. Druhou najväčšou skupinou obyvateľstva je skupina obyvateľov od 65 rokov a viac s 17,22 %. Najmenej početnou je skupina detí od 0-14 rokov, ktorá tvorí 19,75 % obyvateľstva.

Graf č. 12 Vývoj obyvateľstva podľa produktivity v obci za sledované obdobie

Nasledujúca tabuľka nám ukazuje vývoj za posledných desať rokov na základe ktorého môžeme v budúcnosti očakávať nárast obyvateľov v dôchodkovom veku a počet obyvateľov v produktívnom

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ptíče na roky 2019 – 2025
s výhľadom do roku 2028

veku bude ubúdať. Nastane tak pokles o ekonomicky aktívnych obyvateľov, ktorý je možný spomaliť vytvorením vhodných podmienok hlavne pre mladých ľudí a taktiež bude potrebné udržať časť obyvateľstva v poproduktívnom veku (seniorov) v aktívnom pôsobení na základe vytvorenia vhodných podmienok pre bývanie v obci.

Počet/rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Rozdelenie obyvateľstva podľa produktivity										
Predproduktívny vek (14 rokov a menej)	87	80	84	83	73	76	74	76	71	73
Produktívny vek (od 15 do 64 rokov)	455	462	449	464	459	460	460	442	444	447
Poproduktívny vek (65 rokov a viac)	91	96	103	102	114	118	117	123	123	128

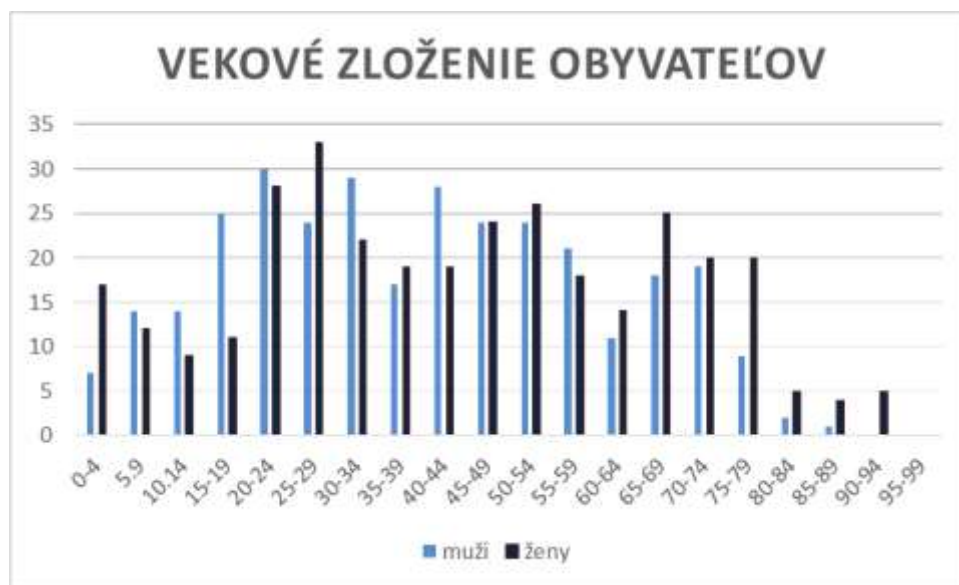
Tabuľka č. A8 Rozdelenie obyvateľstva podľa produktivity (Zdroj: Štatistický úrad SR)

Veková štruktúra obyvateľstva k 31. 12. 2018 (osoby podľa vekových skupín)

	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95-99
Veková štruktúra obyvateľstva (osoby podľa vekových skupín)																				
muži	7	14	14	25	30	24	29	17	28	24	24	21	11	18	19	9	2	1	-	-
ženy	17	12	9	11	28	33	22	19	19	24	26	18	14	25	20	20	5	4	5	-

Tabuľka č. A9 Veková štruktúra obyvateľstva (osoby podľa vekových skupín) (Zdroj: Štatistický úrad SR)

Tabuľka č. A9 a Graf č. 13 znázorňujú štruktúru obyvateľstva podľa vekových skupín a súčasne podľa pohlavia, pričom jednotlivé skupiny mužov a žien sú vyčlenené v intervaloch po 5 rokoch.

Graf č. 13 Veková štruktúra obyvateľstva k 31.12.2018

1.7. Nezamestnanosť

Vývoj miery nezamestnanosti za posledných 5 rokov naznačuje, že nezamestnanosť je v okrese Humenné vyššia ako priemer SR a priemer PSK.

Miera evidovanej nezamestnanosti v %					
	2014	2015	2016	2017	2018
SR	12,29	10,63	8,76	5,94	5,04
Prešovský kraj	17,45	15,50	13,91	9,68	8,61
Okres Humenné	16,49	14,91	13,41	8,34	6,81

Tabuľka č. A10 Miera evidovanej nezamestnanosti (Zdroj: Štatistický úrad SR)

Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie z obce Ptičie evidovaných na ÚPSVaR v Humennom prezentuje nasledujúca tabuľka:

Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie z obce Ptičie					
	2014	2015	2016	2017	2018
Spolu	47	44	35	29	27
z toho muži	23	19	11	12	14
z toho ženy	24	25	24	17	13

Tabuľka č. A11 Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie (Zdroj: Štatistický úrad SR)

Graf č. 14 Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie k 31.12.2018

Za sledované obdobie zaznamenávame v obci mierny pokles evidovaných uchádzačov o zamestnanie z radu mužov a z radu žien. Najvyšší počet evidovaných nezamestnaných bol v roku 2014 a najnižší v roku 2018.

Porovnáme si aj nezamestnanosť v nasledujúcich tabuľkách v rámci okresu, kraja a SR.

Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie z okresu Humenné					
	2014	2015	2016	2017	2018
Spolu	5 805	5 622	4 871	3 120	2 659

Tabuľka č. A12 Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie (Zdroj: Štatistický úrad SR)

Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie z Prešovského kraja					
	2014	2015	2016	2017	2018
Spolu	78 897	72 881	64 496	46 501	41 610

Tabuľka č. A13 Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie (Zdroj: Štatistický úrad SR)

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ptičie na roky 2019 – 2025 s výhľadom do roku 2028

Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie SR					
	2014	2015	2016	2017	2018
Spolu	374 718	334 379	276 131	195 583	169 802

Tabuľka č. A14 Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie (Zdroj: Štatistický úrad SR)

Z vývoja počtu evidovaných nezamestnaných vyplýva, že v celom regióne má nezamestnanosť pomaly klesajúci trend. Je to spôsobené poklesom dopytu pracovných síl v dôsledku nepriaznivej ekonomickej situácie hospodárskej základne a znižovania počtu voľných pracovných miest.

1.8. Domový a bytový fond

Ponuka bývania a stav domového a bytového fondu sú kľúčovými faktormi, ktoré vplývajú na rozvoj obce a sú predpokladom naplňovania jej obytnej funkcie. Obytná funkcia obce je jednou zo základných funkcií tejto obce. Podľa posledného aktuálneho Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011 je celkový počet domov v obci 186. Z toho najväčšia výstavba bola v rokoch 1961-1980 minulého storočia (77 domov). V rodinných domoch sa nachádza 180 obývaných bytov v budovách s jedným bytom, 6 obývaných bytov v budovách s tromi a viac bytmi. Obec má spracovaný Územný plán obce.

1.9. Školstvo

V obci sa v súčasnosti už nenachádza ani materská škola ani základná škola. V obci Ptičie sa nachádzala základná škola pre 1.- 4. ročník. V školskom roku 2004/2005 nebol do prvého ročníka zapísaný ani jeden žiak, čo prinútilo vedenie obce zrušiť jej prevádzku. O niekoľko rokov neskôr bola zrušená aj prevádzka materskej školy. Táto situácia je spôsobená najmä blízkosťou Humenného, ktoré ponúka širokú sieť základného i stredného školstva.

1.10. Zdravotníctvo

Priamo v obci sa nenachádza žiadne sociálne ani zdravotnícke zariadenie. Táto situácia je spôsobená jednak nestrediskovým významom obce ako aj blízkosťou okresného mesta (7,4 km), ktoré poskytuje komplexnú zdravotnú i sociálnu starostlivosť.

1.11. Kultúrno-spoločenský život

Obec má kultúrny dom, v ktorom sa organizujú rôzne kultúrne podujatia, stretnutia. Na obecnom úrade je zriadená obecná knižnica - knižný fond sa dopĺňa pravidelne, občania si vypožičiavajú knihy rôzneho žánru.

1.12. Vybavenie obce

Obec je elektrifikovaná a plynofikovaná. Plynofikácia bola obci ukončená v roku 1996. Obyvatelia sú napojení na verejný vodovod a verejnú kanalizáciu (dobudovanú v roku 2019). Vývoz a uloženie komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu z obce je zabezpečovaný dvakrát mesačne počas roka spoločnosťou FÚRA, s.r.o. Obec je tiež zapojená do separovaného odpadu (papier, sklo, zmiešané plasty PET fľaše, elektro, VKM, kovové obaly a nebezpečný odpad).

Tabuľka č. A 15

Prehľad infraštruktúry obce	
Verejný vodovod	áno
Rozvodná sieť plynu	áno
Kanalizačná sieť a ČOV	áno

(Zdroj: Obecný úrad Ptičie)

1.13. Ekonomika obce

Údaje v nasledujúcej tabuľke prinášajú informácie o hospodárení obce podľa portálu INEKO. Finančné zdravie obce vypovedá o tom, do akej miery je hospodárenie udržateľné a či obci hospodárenie spôsobuje, alebo nespôsobuje problémy. Finančné zdravie je jedno číslo v intervale 0 (najhoršie) až 6 (najlepšie), nezávislé od roku a počíta sa kombináciou piatich vybraných indikátorov finančnej stability: Celkového dlhu, Dlhovej služby, Závazkov neuhradených 60 a viac dní po lehote splatnosti, Okamžitej likvidity a Základnej bilancie.

Tabuľka č. A16

HODNOTENIE FINANČNÉHO ZDRAVIA OBCE BUDKOVCE (2015 - 2018)	
CELKOVÉ FINANČNÉ ZDRAVIE	6,0 / 6
VÝBORNÉ FINANČNÉ ZDRAVIE	
ZLOŽKY FINANČNÉHO ZDRAVIA	
Základná bilancia	7,2
Dlhová služba	0,0
Celkový dlh	0,0
Závazky aspoň 60 dní po splatnosti	0,0
Okamžitá likvidita	400,2

(Zdroj: <http://www.obce.ineko.sk/>)

1.14. Manažment a správa obce

Súčasnú zariadenia verejnej správy a administratívy reprezentuje obecný úrad. Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu obce Ptičie. Obecný úrad zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu obce, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom.

Nasledujúca tabuľka prezentuje príslušnosť obyvateľov k jednotlivým úradom špecializovanej štátnej správy:

Tabuľka č. A17

Príslušnosť k obyvateľov k úradom	
Sídlo matričného úradu	Humenné
Sídlo pracoviska daňového úradu	Prešov – pobočka Humenné
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Humenné
Sídlo Okresného súdu	Humenné
Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Humenné
Sídlo pracoviska okresného úradu	Humenné
Sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Humenné
Sídlo Obvodného úradu životného prostredia	Humenné
ŠÚ SR	Prešov

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ptičie na roky 2019 – 2025 s výhľadom do roku 2028

1.15. Podnikateľské prostredie v obci

Na území obce pôsobia aj podnikateľské subjekty. Zastúpenie majú aj drobní živnostníci. Podrobné informácie o ich počte za posledných 10 rokov sú uvedené v tabuľkách nižšie:

Počet/rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Právnické osoby spolu	11	12	13	14	15	15	11	11	10	12
Právnické osoby ziskové	4	5	4	5	6	6	8	8	7	8
Právnické osoby neziskové	7	7	9	9	9	9	3	3	3	4

Tabuľka č. A18 Vývoj počtu právnických osôb v obci k 31.12. (Zdroj: Štatistický úrad SR)

Počet/rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Fyzické osoby - podnikatelia	37	40	33	34	29	25	19	19	24	29
Živnostníci	36	39	32	33	28	24	19	18	22	25

Tabuľka č. A19 Vývoj počtu právnických osôb v obci k 31.12. (Zdroj: Štatistický úrad SR)

Za sledované obdobie vidíme, že počet právnických osôb ziskových za dané obdobie stúpa a počet právnických osôb neziskových práve naopak klesá.

Čo sa týka počtu fyzických osôb – podnikateľov tak za sledované obdobie došlo k jeho poklesu a rovnako aj pri počte živnostníkov.

Graf č. 15 Vývoj počtu právnických osôb v obci k 31.12.2018

Tu je potrebné klásť dôraz na vytváranie podmienok pre udržanie podnikateľského prostredia v obci prípadne jeho nárast.

1.16. Ex-post zhodnotenie plnenia cieľov a opatrení PHSR 2007-2013

Jedným z kľúčových nástrojov strategického manažmentu v Ptičom v uplynulom období bol **Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ptičie na roky 2007 – 2013**.

Pre stanovené obdobie boli definované nasledujúce strategické ciele:

1. investície do infraštruktúry a občianskej vybavenosti
2. rozvoj cestovného ruchu a športových aktivít
3. rozvoj malého a stredného podnikania s orientáciou na vnútroregionálne zdroje

V nasledujúca tabuľka ponúka prehľad naplnenia stanovených strategických cieľov prostredníctvom realizácie nasledujúcich opatrení k jednotlivým cieľom:

Tab. č. A20 Naplnenie plánovaných aktivít

P. č.	Názov opatrenia	Doba realizácie	Celkové náklady v tis. €	Poskytovateľ pomoci
Strategický cieľ 1 : Investície do infraštruktúry a občianskej vybavenosti				
1.	Dobudovanie obecnej kanalizácie a jej napojenie na ČOV Humenné	2001 - 2019	990	MVaRR SR VVS, a.s. Environmentálny fond
2.	Rekonštrukcia miestnych komunikácií a dobudovanie chodníkov v rámci intravilánov obcí	2018	35,8	Pôdohospodárska platobná agentúra
3.	Realizácia protipovodňových a estetických úprav profilov miestneho potoka	2007	331,73	MŽP SR
4.	Aktualizácia územno-plánovacej dokumentácie	2010	12,3	MVaRR SR
Strategický cieľ 2 : Rozvoj cestovného ruchu a športových aktivít				
1.	Vybudovanie športovo-oddychového areálu	2010	59,72	ÚV SR
2.	Dovybavenie jestvujúcich športovísk príslušnou infraštruktúrou – sociálne priestory pri futbalovom ihrisku	2010	30,06	
3.	Inštalácia statických informačných tabúl o obci	2015	2,5	MAS Pod Vihorlatom
Strategický cieľ 3 : Rozvoj malého a stredného podnikania s orientáciou na vnútroregionálne zdroje				
Žiadne z plánovaných opatrení sa nezrealizovalo vzhľadom na vývoj neovplyvniteľnej situácie				

(Zdroj: OcÚ Ptičie)

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ptičie na roky 2019 – 2025
s výhľadom do roku 2028

Zároveň v nasledujúcej tabuľke prinášame prehľad realizovaných projektov v obci Ptičie, ktoré sa realizovali mimo naplánovaných opatrení v strategickom dokumente a ktoré vychádzali z aktuálnych potrieb obce:

Tab. č. A21 Zrealizované projektu mimo PHSR 2007-2013

P. č.	Názov projektu	Doba realizácie	Poskytovateľ pomoci	Výška pomoci v €
1.	Rekonštrukcia obecného úradu (exteriér a interiér)	2010	Pôdohospodárska platobná agentúra	143 100,92
2.	Rekonštrukcia miestneho rozhlasu	2010	MF SR	13 280,00
3.	Výstavba viacúčelového ihriska	2010	Úrad vlády SR	39 832,70
4.	Na rekonštrukciu kultúrneho domu a obecného úradu (výmena okien a vstupných dverí, prekrytie vstupnej haly, oprava fasády celej budovy)	2013	Úrad vlády SR	3 319,39
5.	Obnova športových pomôcok za účelom skvalitnenia tréningových procesov, Obec Ptičie	2014	Úrad vlády SR	10 359,00
6.	Nákup športového výstroja, športovej výbavy, športových výrobkov a potrieb	2014	Úrad vlády SR	2 987,45
7.	Nákup športovej výbavy	2016	Úrad vlády SR	7 160,00
8.	Tribúna (80 divákov)	2018	PSK	1 000,00
9.	Oprava oplotenia cintorína	2019	SPP nadácia	6 000,00
10.	Nákup kuchynského zariadenia, vybavenia do kuchyne v budove	2019	MF SR	11 700,00
11.	Rekonštrukcia sály KD	2019	SPP nadácia	6 000,00
12.	Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice Ptičie	2019	MV SR	30 000,00

(Zdroj: OcÚ Ptičie)

Časť A.II Analýza vonkajšieho prostredia

Metoda STEEP analýzy spočíva v hodnotení vplyvu len vonkajších faktorov globálneho prostredia na rozvoj kraja v nasledujúcich oblastiach:

S - spoločenské (sociálne) faktory

Zahŕňa faktory súvisiace so spôsobom života ľudí vrátane ich životných hodnôt – *migrácia obyvateľstva, demografická krivka, priemerná dĺžka života*, rodinne faktory, úroveň vzdelávania a vzdelanosti, prevažujúce hodnoty, životný štýl v regióne, zameranie regiónu, záujem o vzdelávanie a ponuka, podmienky na rekreáciu a využitie voľného času, záujem návštevníkov o región, dopravná obslužnosť, vzťahy medzi obcami v regióne a pod.

T - technické (technicko-technologické) faktory

Zahŕňa faktory, ktoré súvisia s vývojom výrobných prostriedkov, materiálov, procesov, know-how a inovácii technológií v regióne, s vývojom a výskumom s dopadom na rozvoj regiónu.

E - ekonomické faktory, (E- ekologické faktory)

Zahŕňa faktory, ktoré súvisia s vývojom ekonomických procesov dotýkajúcich sa regiónu - *toky peňazí, tovaru, služieb, informácií a energií*, ktoré môžu ovplyvňovať fungovanie, stav a rozvoj regiónu, a to vrátane problematiky (ne)zamestnanosti, trhu práce, platových podmienok, konkurencie, podielu na trhu, vývoja v podnikateľských sektoroch, možnosti sponzoringu, obecného rozpočtu ako celku.

P - politicko-právne faktory

Ide o faktory, ktoré súvisia s výkonom politickej moci, s politickou situáciou, legislatívou, stavom právneho povedomia. Obec môže pri hodnotení týchto faktorov posúdiť vzájomne vzťahy s ostatnými samosprávami a partnermi a dopad celonárodnej politiky v rámci oblasti regionálneho rozvoja.

Ďalšou podmienkou výberu faktorov pre STEEP analýzu je vplyv na oblasti spadajúce medzi prioritne oblasti rozvoja obce, ktoré sú v súlade so strategickými prioritami a cieľmi nastavenými európskou stratégiou Európa 2020 a jej preformulovaním do národných priorít rozvoja Slovenskej republiky a tematických cieľov. V zmysle Pozičného dokumentu Komisie k vypracovaniu Partnerskej dohody a programov na Slovensku na roky 2014 – 2020 ma Slovenska republika definovaných 11 tematických cieľov (TC):

1. Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácii
2. Zlepšenie prístupu k informačným a komunikačným technológiám, ako aj ich využívania a kvality
3. Zvýšenie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov (MSP)
4. Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch
5. Podpora prispôsobovania sa zmene klímy, predchádzanie a riadenie rizika
6. Zachovanie a ochrana životného prostredia a podpora efektívneho využívania zdrojov
7. Podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach
8. Podpora udržateľnosti a kvality zamestnanosti a mobility pracovnej sily
9. Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii
10. Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy pre zručnosti a celoživotného vzdelávania

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ptíče na roky 2019 – 2025
s výhľadom do roku 2028

11. Posilnenie inštitucionálnych kapacít organov verejnej správy a zainteresovaných strán a efektivity i verejnej správy.

Po zohľadnení vyššie uvedených podmienok pre výber faktorov analýzy STEEP rozvoja obce Ptíče sme vybrali nasledovné faktory:

Formulár č. A1 - STEEP analýza (analýza externého prostredia)

Sociálne	Technologické	Ekonomické	Ekologické	Politické	Hodnoty
Starnutie populácie	Využívanie IKT pre komunikáciu s obyvateľstvom	Využívanie štrukturálnych fondov EÚ pre spolufinancovanie projektov	Objavenie doteraz neidentifikovaných starých environmentálnych záťaží	Pripravenosť Vlády SR na čerpanie finančných prostriedkov alokovaných v štrukturálnych fondoch EÚ	Zmena postojov obyvateľstva a ich zapájanie do rozvojových aktivít
Nárast kriminality, chudoby a MRK	Zlepšenie kvality poskytovaných služieb verejnosti	Daňové zaťaženie	Zvyšovanie environmentálneho zaťaženia v oblasti znečistenia ovzdušia	Podpora Vlády SR v oblasti podnikateľského prostredia, inovácií, výskumu a vývoja, cestovného ruchu	Celková organizačná kultúra, vnímanie a akceptácia korupcie v spoločnosti
Nedostatočné prepojenie vzdelávacieho systému s potrebami trhu práce	Zavádzanie inovatívnych technológií u kľúčových zamestnávateľov v regióne	Nové trhy a investičné príležitosti pre zamestnávateľov a podnikateľov	Zmena klímy – celkové oteplenie, extrémne zrážky, extrémne teplé letné obdobia	Komplikovaná legislatíva a výkon v oblasti verejného obstarávania	
Migrácia obyvateľov Slovenska za prácou do zahraničia	Využívanie sociálnych sietí na vytváranie komunit s rovnakými záujmami a na reklamu	Dopady ekonomickej krízy			

Zdroj: vlastné spracovanie

Časť A.III Zhodnotenie súčasného stavu územia

Formulár č. A2 - SWOT analýza

S	Silné stránky	W	Slabé stránky
	<ul style="list-style-type: none"> – blízkosť okresného mesta Humenné, – kompletná technická infraštruktúra v obci (vodovod, plyn a kanalizácia) – existujúce podnikateľské subjekty v obci – členstvo obce v regionálnych združeníach (MAS Pod Vihorlatom, Mikroregión Ptava) – náučný chodník Humenský Sokol – NPR Humenská, NPR Humenský Sokol – cyklistické trasy – priaznivý prírodný a ľudský potenciál – zabezpečený vývoz TKO a vybudovaný separovaný zber a zhodnocovanie BRKO – vhodné klimatické podmienky – vhodné podmienky pre rozvoj turistiky a vidieckeho cestovného ruchu a agroturistiky – záujem obyvateľov o kultúrne a športové podujatia v obci – vybudovaný Dom nádeje – spracované strategické dokumenty obce 		<ul style="list-style-type: none"> – vyššia nezamestnanosť v regióne – v okolí obce žije početné rómske etnikum – nedostatočne rozvinutý rozvoj turistiky významných miest v okolí obce – nízky podiel využívania alternatívnych zdrojov energie – nevyužitú prírodnú bohatosť – potrebná rekonštrukcia budov vo vlastníctve obce – potrebné dobudovanie a rekonštrukcia niektorých úsekov miestnych komunikácií – demografická situácia v obci – chybujúca propagácia produktov z regiónu, neexistencia regionálnych remeselníckych produktov – rezervy v regionálnom marketingu
O	Príležitosti	T	Ohrozenia
	<ul style="list-style-type: none"> – možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, štátneho rozpočtu, grantových a dotačných schém – spracovanie projektových dokumentácií – možnosť spolupráce s miestnymi podnikateľskými subjektmi, možnosť prehlbovania regionálnej spolupráce – rozvoj regionálnej identity – starostlivosť o majetok obce – tvorba nových sociálnych služieb – zabezpečenie bývania pre mladých – zefektívnenie ochrany prírody – efektívne čerpanie prostriedkov z fondov EÚ pre životné prostredie 		<ul style="list-style-type: none"> – nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov – zvyšujúce sa náklady na údržbu a opravy technickej infraštruktúry – spomalenie hospodárskeho rastu – nedostatočná propagácia obce – migrácia za lepšou prácou do zahraničia – sociálne odlúčenie vidieka – nedocenenie významu agroturistiky – stagnácia aktivít rozvoja cestovného ruchu – stanúca populácii obyvateľstva – nedostatočne poskytované služby v porovnaní s konkurenciou v iných regiónoch SR a v susedných štátoch

Zdroj: upravené podľa Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

ČASŤ B: STRATEGICKÁ ČASŤ

Strategická časť nadväzuje na analytickú časť. Strategická časť obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jeho vnútorných špecifík a určuje hlavné ciele a priority rozvoja obce pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia obce.

Pri stanovení vízie rozvoja územia obce Ptíčov bolo nutné prihliadať na ten fakt, že sa vzťahuje k dlhodobému horizontu 10 rokov. Vízia by mal byť v súlade s Národnou stratégiou regionálneho rozvoja SR a Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja 2014 - 2020.

Vízia regionálneho rozvoja predstavuje stav, ku ktorému má Slovensko za niekoľko rokov dospieť - vymedzuje rámec pre definovanie strategických cieľov a priorít na obdobie 2014 až 2020 s výhľadom do roku 2030, ako aj postupy na ich dosiahnutie. Vízia regionálneho rozvoja Slovenska je definovaná takto:

„Slovensko ako krajina s vysokou kvalitou života občanov vo všetkých regiónoch. Regionálna politika umožňujúca každému regiónu využívať svoje danosti na prospech svojho trvalo udržateľného hospodárskeho, sociálneho a územného rozvoja, a tým rozvoja Slovenskej republiky ako vysoko vyspelého, hospodársky, politicky a sociálne súdržného štátu, sebavedomého člena Európskej únie.“

S ohľadom na vyššie uvedené dokumenty národnej a regionálnej úrovne, bola vízia rozvoja obce upravená nasledovne:

Obec Ptíčov sa stane miestom pre spokojný život občanov, s vybudovanou technickou infraštruktúrou, s kvalitnou sociálnou infraštruktúrou a priestorom pre aktívne trávenie voľného času v ekologicky prítazlivom životnom prostredí.

Pre naplnenie uvedenej vízie obec stanovila tri prioritné oblasti svojho rozvoja počas rokov 2019 – 2028. Jedná sa o tieto oblasti:

1. **hospodárska**
2. **sociálna**
3. **environmentálna**

V týchto prioritných oblastiach rozvoja si obec stanovila strategické ciele a navrhla opatrenia, ktorými tieto strategické ciele dosiahne.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ptičie na roky 2019 – 2025
s výhľadom do roku 2028

Formulár č. S1 – Hierarchia strategických cieľov

Vízia	<i>Obec Ptičie sa stane miestom pre spokojný život občanov, s vybudovanou technickou infraštruktúrou, s kvalitnou sociálnou infraštruktúrou a priestorom pre aktívne trávenie voľného času v ekologicky príťažlivom životnom prostredí.</i>				
Globálne ciele	1. Prioritná oblasť - hospodárska	2. Prioritná oblasť - sociálna			3. Prioritná oblasť - environmentálna
Špecifické ciele	Zvýšenie atraktívnosti obce pre obyvateľov a turistov, pritiažnutie investorov, rozvoj územia a ekonomiky obce	Skvalitnenie životných podmienok obyvateľov v obci a zvyšovanie kvality poskytovaných služieb prostredníctvom dobudovania technickej a sociálnej infraštruktúry.			Ochrana životného prostredia a zdravia človeka a efektívne využívanie prírodných zdrojov
Opatrenia	Opatrenie 1.1 Cestovný ruch	Opatrenie 2.1 Občianska vybavenosť	Opatrenie 2.2 Kultúra, šport a voľný čas	Opatrenie 2.3 Technická infraštruktúra	Opatrenie 3.1. Životné prostredie
Územné ciele	Rozvoj územia obce Ptičie				

Zdroj: vlastné spracovanie

ČASŤ C: PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová (plánovacia) časť nadväzuje na strategickú časť a obsahuje zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, t. j. obsahuje podrobnejšie rozpracovanie strategických cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej politike minimálne na úrovni opatrení a aktivít, ktoré sú tvorené vecne príbuznými skupinami projektov.

Formulár č. P1 – Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa oblastí

1. HOSPODÁRSKA OBLASŤ	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
Opatrenie č. 1.1 Cestovný ruch	Projekt 1.1.1 Využitie prírodného potenciálu územia (napr. výstavba Výhľadne, značenie nových cyklistických trás, budovanie náučných chodníkov, a pod.)
	Projekt 1.1.2 Využitie potenciálu podzemnej vody na rekreačné účely (napr. letné kúpalisko)
	Projekt 1.1.3 Využitie budovy bývalej MŠ pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu (napr. múzeum P. Newmana, reštaurácia, penzión a pod.) pripadne na využitie budovy pre nové sociálne služby (podľa väčšej priority)

Zdroj: vlastné spracovanie

2. SOCIÁLNA OBLASŤ	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
Opatrenie 2.1 Občianska vybavenosť	Projekt 2.1.1 Prestavba budovy bývalej ZŠ na bytové jednotky
	Projekt 2.1.2 Rekonštrukcia Domu nádeje (vonkajšie úpravy: schody, vstup, dlažba, atď.)
	Projekt 2.1.3 Cintorín (bočné oplatenie výsadbou, chodník cez cintorín, rozšírenie cintorína)
	Projekt 2.1.4 Rekonštrukcia budovy Obecného úradu a KD <ul style="list-style-type: none">- rekonštrukcia strechy- modernizácia interiéru obecného úradu
Opatrenie 2.2 Kultúra, šport a voľný čas	Projekt 2.2.1 Výstavba detského ihriska
	Projekt 2.2.2 Výstavba amfiteátra (pri OcÚ, vrátane betónovej ohrady)

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ptičie na roky 2019 – 2025
s výhľadom do roku 2028

	Projekt 2.2.3 Výstavba volejbalového ihriska
	Projekt 2.2.4 Betónová ohrada pri multifunkčnom ihrisku
Opatrenie 2.3 Technická infraštruktúra	Projekt 2.3.1 Rekonštrukcia a dobudovanie nových úsekov miestnych komunikácií v obci <ul style="list-style-type: none">- komunikácie po vybudovanej kanalizácii;- nová komunikácia k IBV „Vyšné Konopianky“;- komunikácia k RD- komunikácia smerom ku Kamienke;- ostatné komunikácie podľa aktuálnej potreby
	Projekt 2.3.2 Vybudovanie chodníka (od autobusovej zastávky po bytové jednotky)
	Projekt 2.3.3 Rekonštrukcia autobusových zastávok
	Projekt 2.3.4 Optický kábel v obci

Zdroj: vlastné spracovanie

3. ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
Opatrenie 3.1. <i>Životné prostredie</i>	Projekt 3.1.1 Nákup technológie na zber a zhodnocovanie BRKO (napr. traktor, vlečka, predný nakladač, štiepkovač a iné a zberné nádoby na BRKO)
	Projekt 3.1.2 Výstavba obecného kompostoviska
	Projekt 3.1.3 Protipovodňová ochrana miestnych prítokov a tokov v extraviláne a intraviláne obce (okrem hlavného miestneho toku stredom obce)
	Projekt 3.1.4 Úprava verejného priestranstva v centre obce (výsadba zelene, osadenie prvkov drobnej architektúry a pod.)

Zdroj: vlastné spracovanie

ČASŤ D: REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce na základe stanovených merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

Táto časť obsahuje:

- popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PHSR, spôsob komunikácie, kooperácie a koordinácie
- stručný popis komunikačnej stratégie PHSR k jednotlivým cieľovým skupinám
- systém monitorovania a hodnotenia

Popis postupov organizačného a inštitucionálneho zabezpečenia realizácie PHSR

Realizácia PHSR obce je činnosťou samosprávy obce a obec ju vykonáva prostredníctvom svojich orgánov (obecné zastupiteľstvo, starosta). Samospráva jedenkrát ročne získa a spracuje pripomienky poslancov, OcÚ, partnerov a verejnosti, v čase začiatku prípravy rozpočtu na ďalší rok, kedy bude predložené hodnotenie PHSR za predchádzajúci rok, aj jeho prípadná aktualizácia.

Vo vzťahu k realizácii PHSR obecné zastupiteľstvo berie na vedomie návrh strategickej časti dokumentu, schvaľuje celý dokument PHSR a každoročne schvaľuje vyhodnotenie jeho plnenia. Obecné zastupiteľstvo taktiež schvaľuje spolufinancovanie projektov. Obecné zastupiteľstvo schvaľuje každoročne hodnotiace a monitorovacie správy, rozhoduje o prípadných zmenách a aktualizácii programu.

Najvyšším výkonným orgánom obce a jeho predstaviteľom je starosta. Rozhoduje vo všetkých veciach správy obce, ktoré nespádajú do právomocí a kompetencií obecného zastupiteľstva. Starosta sa spolupodieľal na príprave dokumentu, riadil proces realizácie, podpisuje schválenie celého dokumentu, vykonáva uznesenia a zastupuje obec vo vzťahu k štátnym orgánom, k právnickým a fyzickým osobám (radiace orgány príslušných operačných programov, dodávatelia, kontrolné skupiny projektov a i.).

Inštitucionálnu a administratívnu stránku zabezpečuje obecný úrad. Vzhľadom na personálne poddimenzovanie obecnej samosprávy, bude obecný úrad (v prípade nutnosti a zvážením možností) spolupracovať s externými konzultačnými spoločnosťami.

Stručný popis komunikačnej stratégie

Rôzne formy komunikácie budú súčasťou každého z pripravovaných a realizovaných projektov PHSR v rámci povinnej i nep povinnej činnosti informovania a publicity (pri projektoch financovaných z EŠIF a dotačných titulov). Vzhľadom na charakter obce, prebieha komunikácia osobným stykom s predstaviteľmi/zamestnancami obce, alebo priamou účasťou na zasadnutiach obecného zastupiteľstva. Dôležitým nástrojom komunikácie je pre obec webová stránka, ďalej informačná tabuľa a obecný rozhlas. Komunikácia s obyvateľmi prebieha neustále až do ukončenia platnosti PHSR.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ptičie na roky 2019 – 2025 s výhľadom do roku 2028

Ďalším nástrojom komunikácie sú i rokovania v rámci obecného zastupiteľstva, kde materiál na rokovanie pripravuje starosta obce v súčinnosti so zamestnancami obce. Rovnako tak hlavný kontrolór, vychádzajúc z definície jeho funkcie, môže dať stanovisko k prerokovanému materiálu.

System monitorovania a hodnotenia

Proces monitorovania PHSR sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania PHSR až do ukončenia jeho platnosti. Výstupom monitorovania je monitorovacia správa za príslušný rok schválená v OcÚ, resp. monitorovacia správa schválená riadiacim orgánom v systéme ITMS alebo podobnom. Za prípravu monitorovacej správy zodpovedá príslušný garant podľa povahy projektu. Jedná sa pritom môže o starostu obce, hlavného kontrolóra obce, poslancov, resp. inú poverenú osobu. Cieľom monitorovania je získavanie informácií o reálnom plnení opatrení, o prípadnom negatívnom vývoji, spôsobe realizácie, definovanie a prijatie nápravných opatrení.

Samospráva jedenkrát ročne získa a spracuje pripomienky partnerov, OcÚ, poslancov a verejnosti, do leta v čase začiatku prípravy rozpočtu na ďalší rok. Táto činnosť je naplánovaná do termínu príslušného roku, kedy bude predložené hodnotenie PHSR za predchádzajúci rok, jeho prípadná aktualizácia, hodnotenie ukazovateľov vrátane korekcií v rámci pravidelného každoročného hodnotenia. V prípade nutnosti korekcií mimo stanovené termíny vykoná korekciu starosta obce. Celkový plán hodnotenia je spracovaný vo Formulári R4.

Formulár č. R1 - Kritéria hodnotenia PHSR (Vzor)

P. č.	Skupina kritérií Kritérium	Váha kritéria/ Body	Rozsah bodového hodnotenia	Poznámka
1.	Obsah dokumentu		0-4	
2.	Väzby dokumentu na iné strategické dokumenty na miestnej, regionálnej a národnej úrovni		0-4	
3.	Súlad navrhovanej stratégie s potenciálom územia/zdrojmi		0-4	
4.	Postupy hodnotenia a monitorovania		0-4	
5.	Zrozumiteľnosť dokumentu		0-4	
	Spolu			

Zdroj: vlastné spracovanie

Formulár č. R2 - Záznam z monitorovania (Príklad)

Monitorovanie a hodnotenie

Správa o plnení akčného plánu obce Ptičie k 30.09.2020 bola spracovaná v zmysle Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ptičie a na obdobie 2019 – 2025 s výhľadom do roku 2028.

Cieľom monitoringu Akčného plánu obce Ptičie je zostaviť komplexnú informáciu o tom, ako sa plnia opatrenia navrhnuté v PHSR obce počas celého obdobia platnosti dokumentu v rokoch 2019 - 2028. Tieto údaje sú k dispozícii pre samosprávu a širokú verejnosť.

Akčný plán obce Ptičie je zoradený podľa priorít, oblastí a opatrení. Ku každému opatreniu je priradený garant, ktoré úlohou je zabezpečiť realizáciu navrhnutých aktivít a monitorovať ich plnenie. Odpočet aktivít v akčnom pláne je spracovaný z pohľadu Obce Ptičie, v niektorých prípadoch je ako realizátor danej aktivity uvedený iný subjekt (investor, prevádzkovateľ, partnerská inštitúcia a pod.) V akčnom pláne sú vymenované aktivity bežného, kapitálového a podporného charakteru v časovom slede. Ide o aktivity, ktoré je potrebné realizovať v ďalšom období. Akčný plán je spracovaný na základe údajov v schválenom rozpočte obce a schválených strategických dokumentoch obce.

Aktuálna verzia akčného plánu je na webovej stránke obce: pticie.sk
Pripomienky k akčnému plánu obce je možné zaslať e-mailom na adresu:
pticie@stonline.sk

Ďalší monitoring akčného plánu sa uskutoční ku dňu: 30.9.2021.

Zdroj: upravené podľa Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ptičie na roky 2019 – 2025
s výhľadom do roku 2028

Formulár č. R3 - Vzor monitorovacej správy (Príklad)

Monitorovacia správa									
Úroveň prvku stratégie	Opis prvkov stratégie	Plánovaný termín realizácie	Ukazovateľ výstupu/výsledku	Počiatočná hodnota ukazovateľa	Plánovaná hodnota ukazovateľa	Skutočná hodnota ukazovateľa	Rozpočet obce od do	Externé zdroje od do	Realizácia aktivít od do a plán na obdobie od do
Cieľ 2	Sociálna oblasť								
Opatrenie 2.2	Kultúra, šport a voľný čas								
P.2.2.1	Výstavba detského ihriska	2019-2020	realizácia	0	1	1	N/A	N/A	2019-2020
atď.									

Zdroj: upravené podľa Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Textová časť – Opis realizácie aktivít a plán na obdobie od 2019 do 2020

P. 2.2.1 Výstavba detského ihriska

V rozpočte na rok 2019 bola plánovaná suma 25 000,00 EUR na realizácie projektu. Jedná sa vybudovania detského ihriska s osadením herných prvkov ihriska. Celkové náklady na projekt predstavujú výšku 24 980,00 EUR.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ptíče na roky 2019 – 2025
s výhľadom do roku 2028

Plán hodnotenia a monitorovania musí byť neoddeliteľnou súčasťou realizačnej časti a podkladom pre prácu riadiaceho tímu a zapojenie širokej verejnosti do konkrétnych aktivít.

Formulár č. R4 - Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PHSR na programové obdobie 2019 – 2028		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	najskôr v roku 2020	podľa rozhodnutia obce/koordinátora PHSR a vzniknutej spoločenskej potreby
Tematické hodnotenie časti PHSR	2020	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	nerozhoduje	pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov pri návrhu na revíziu PHSR
Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti	2019-2028	na základe rozhodnutia starostu

Zdroj: vlastné spracovanie

Riadiaci tím zabezpečí fungovanie partnerstva, informovanie verejnosti o realizácii PHSR a v prípade potreby verejné prerokovanie aktualizácie PHSR.

Formulár č. R5 – Komunikačný plán pre fázu realizácie PHSR

P. č.	Časový rámec	Miesto konania	Cieľová skupina	Forma	Téma, ciele	Vstupné údaje	Výstupy
1.	09/2019	OcÚ	poslanci OZ	seminár	Prepojenie PHSR a programového rozpočtovania		
2.	09/2019	OcÚ	obyvatelia	verejné prerokovanie	Rozpočet obce na rok 2020		

Zdroj: vlastné spracovanie

Komunikačnú stratégiu je potrebné zamerať tak na internú, ako aj externú komunikáciu. V tejto fáze je jej hlavným cieľom získať zainteresované skupiny pre realizáciu PHSR.

K prehľadu sa priložia zápisy, spísané pripomienky členov k zaslaným materiálom a prezenčné listiny v prípade už zrealizovaných komunikačných aktivít.

Formulár č. R6 – Záznam z verejného prerokovania (**Príklad**)

Zápis o prerokovaní strategického dokumentu v komisiách samosprávy

Názov dokumentu:

Termín pripomienkovania:

Pripomienka č. 1

Text pripomienky:

Pripomienka sa týka časti dokumentu:

Zaslal: *názov komisie a dátum zasadnutia*

Zdôvodnenie komisie:

Vyjadrenie odborného útvaru: *pripomienku akceptujeme/neakceptujeme*

Zdôvodnenie odborného útvaru:

Pripomienka č. 2

Text pripomienky:

Pripomienka sa týka časti dokumentu:

Zaslal: *názov komisie a dátum zasadnutia*

Zdôvodnenie komisie:

Vyjadrenie odborného útvaru: *pripomienku akceptujeme/neakceptujeme*

Zdôvodnenie odborného útvaru:

.....

Počet pripomienok: celkový počet: akceptované:

Zápis spracoval: *meno, funkcia, dňa, podpis*

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

ČASŤ E: FINANČNÁ ČASŤ

Finančná časť obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obce.

Financovanie jednotlivých projektov bude viaczdrojové, pričom závisieť od aktuálnej finančnej situácie obce a aktuálnych potrieb. Financovanie sa opierať o zdroje obce, štátu, EÚ, VÚC a súkromné zdroje. Finálne podoby budú súčasťou ŽoNFP a budú vychádzať najmä z procesu verejného obstarávania.

Zdroje financovania realizácie PHSR je možné rozčleniť na dve základné kategórie:

Riadne zdroje finančného zabezpečenia

Verejné zdroje

- štátny rozpočet vrátane finančných prostriedkov z rozpočtových kapitol ministerstiev (dotačné tituly jednotlivých rozpočtových kapitol ministerstiev, príp. Úradu Vlády SR),
- štátne účelové fondy (Environmentálny fond, Štátny fond rozvoja bývania, Recyklačný fond),
- rozpočet vyšších územných celkov (VÚC Prešov),
- rozpočet obcí a miest (vlastné zdroje).

Iné zdroje

- prostriedky fyzických osôb,
- prostriedky právnických osôb,
- úvery,
- príspevky medzinárodných organizácií,
- prostriedky vyplývajúce z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi (Nórsky finančný mechanizmus, bilaterálne dohody, Švajčiarsky finančný mechanizmus)
- iné prostriedkov, ak to ustanoví osobitný predpis.

Doplňkové zdroje finančného zabezpečenia

Finančné prostriedky z Európskej únie v programovom období 2014 - 2020 tzv. Európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF), určené hospodársky zaostalým regiónom (ktoré podľa ukazovateľov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vykazujú nižšiu úroveň rozvoja, ako je priemerná úroveň Európskej únie) a regiónom s nepriaznivou štruktúrou zamestnanosti a podnikateľského prostredia.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ptičie na roky 2019 – 2025
s výhľadom do roku 2028

Tabuľka č. F1 – Súhrnný prehľad projektových zámerov obce Ptičie na roky 2019-2028

Súhrnný prehľad projektových zámerov obce Ptičie na roky 2019-2028								
Pracovný názov zámeru	Oblasť projektového zámeru	Pripravenosť projektového zámeru	Zaradenie do tematickej oblasti	Merateľný ukazovateľ	Odhadovaný rok zahájenia realizácie	Orientačný rozpočet	Priorita zámeru	Spolupráca s partnerom pri realizácii
Využitie prírodného potenciálu územia	výstavba výhľadne	v štádiu úvah	výhľadne	počet výhľadní (1)	2022-2028	N/A	realizácia závislá od dotácie	mikroregión
	značenie cyklistických chodníkov		cyklotrasy	počet cyklotrás (1-2)				
	vybudovanie náučných chodníkov		náučné chodníky	počet chodníkov (1-2)				
Využitie potenciálu podzemnej vody na rekreačné účely	vybudovanie letného kúpaliska	v štádiu úvah	kúpaliska	počet kúpalísk (1)	2022-2028	N/A	realizácia závislá od dotácie	nie
Využitie budovy bývalej MŠ pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu, prípadne pre nové sociálne služby	rekonštrukcia objektu pre cestovný ruch	v štádiu úvah	múzeum, reštaurácia, obecný dom, penzión.....	počet objektov (1)	2023-2028	N/A	realizácia závislá od dotácie	nie
	rekonštrukcia objektu pre vznik novej sociálnej služby	v štádiu úvah	komunitné centrum, zariadenie pre seniorov.....		2023-2028	N/A	realizácia závislá od dotácie	nie

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ptičie na roky 2019 – 2025
s výhľadom do roku 2028

Prestavba budovy bývalej ZŠ na bytové jednotky	rekonštrukcia budovy na bytové jednotky	spracovaná PD	bytové jednotky	počet bytových jednotiek (6)	2020-2021	450 000,00	realizácia závislá od dotácie	nie
Rekonštrukcia Domu nádeje	vonkajšie úpravy domu nádeje	v štádiu úvah	verejné budovy	počet objektov (1)	2021-2022	N/A	realizácia závislá od dotácie	nie
Cintorín	bočné oplatenie	v štádiu úvah	verejné priestranstvá	dĺžka oplatenia (N/A)	2021-2022	N/A	realizácia závislá od dotácie	nie
	vybudovanie chodníka cez cintorín			dĺžka chodníka (N/A)				
	rozšírenie cintorína			počet hrobových miest (N/A)				
Rekonštrukcia budovy Obecného úradu a KD	rekonštrukcia strechy	v štádiu úvah	obecné budovy	plocha strechy (N/A)	2026-2028	N/A	realizácia závislá od dotácie	nie
	modernizácia interiéru obecného úradu			počet miestností (N/A)	2026-2028	N/A		
Výstavba detského ihriska	výstavba detského ihriska	spracovaná PD	ihriská	počet ihrísk (1)	2019-2020	25 000,00	realizácia závislá od dotácie	nie
Výstavba amfiteátra	výstavba amfiteátra	v štádiu úvah	obecné budovy	počet objektov (1)	2022	50 000,00	realizácia závislá od dotácie	nie
	betónová ohrada amfiteátra	v štádiu úvah	oplotenie	dĺžka oplatenia (N/A)	2022	10 000,00	realizácia závislá od dotácie	nie

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ptičie na roky 2019 – 2025
s výhľadom do roku 2028

Výstavba volejbalového ihriska	výstavba volejbalového ihriska	v štádiu úvah	ihriská	počet ihrísk (1)	2024-2025	N/A	realizácia závislá od dotácie	nie
Betónová ohrada pri multifunkčnom ihrisku	betónová ohrada pri ihrisku	v štádiu úvah	oplotenie	dĺžka oplotenia (N/A)	2023	10 000,00	realizácia závislá od dotácie	nie
Rekonštrukcia a dobudovanie nových úsekov miestnych komunikácií v obci	komunikácie po vybudovanej kanalizácii	v štádiu úvah	miestne komunikácie	dĺžka (N/A)	2020-2023	100 000,00	realizácia závislá od dotácie	nie
	nová komunikácia k IBV „Vyšné Konopianky“	v štádiu úvah	miestne komunikácie	dĺžka (200 m)				
	komunikácia k RD	v štádiu úvah	miestne komunikácie	dĺžka (600 m)				
	komunikácia smerom ku Kamienke	v štádiu úvah	miestne komunikácie	dĺžka (400 m)				
	ostatné komunikácie podľa aktuálnej potreby	v štádiu úvah	miestne komunikácie	dĺžka (N/A)				
Vybudovanie chodníka	chodník od autobusovej zastávky po bytové jednotky	v štádiu úvah	miestne komunikácie	dĺžka (1500 m)	2022-2025	N/A	realizácia závislá od dotácie	nie
Rekonštrukcia autobusových zastávok	rekonštrukcia autobusových zastávok	v štádiu úvah	autobusové zastávky	počet (4)	2026-2028	N/A	realizácia závislá od dotácie	nie
Optický kábel v obci	optický kábel	v štádiu úvah	optický kábel	dĺžka (m)	2024-2026	N/A	realizácia závislá od dotácie	nie

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ptičie na roky 2019 – 2025
s výhľadom do roku 2028

Nákup technológie na zber a zhodnocovanie BRKO	traktor, vlečka, predný nakladač, štiepkovač a iné a zberné nádoby na BRKO	v štádiu úvah	nakladanie s odpadmi	znehodnotený odpad v tonach (N/A)	2024-2026	N/A	realizácia závislá od dotácie	nie
Výstavba obecného kompostoviska	výstavba kompostoviska	v štádiu úvah	nakladanie s odpadmi	plocha (N/A)	2024-2026	N/A	realizácia závislá od dotácie	nie
Protipovodňová ochrana miestnych prítokov a tokov v extraviláne a intraviláne obce	protipovodňová úprava tokov a prítokov	v štádiu úvah	protipovodňová ochrana	dĺžka tokov (3000 m)	2021-2028	N/A	realizácia závislá od dotácie	nie
Úprava verejného priestranstva v centre obce	výsadba zelene, osadenie prvkov drobnej architektúry a pod.)	v štádiu úvah	verejné priestranstvá	plocha (N/A) ----- počet prvkov (N/A)	2023	N/A	realizácia závislá od dotácie	nie

(Zdroj: OcÚ Ptičie)

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ptičie na roky 2019 – 2025
s výhľadom do roku 2028

Hodnotiace tabuľky pre výber projektov

Cieľom hodnotiacich tabuliek pre výber projektov je čo najobjektívnejšie a najzodpovednejšie určiť stupeň priority pripravených projektov. Tabuľky je možné aktualizovať alebo doplniť, v tomto prípade je potrebné zvážiť váhu jednotlivých kritérií. Predložený návrh vychádza z analýzy najčastejších kritérií pre projekty v jednotlivých oblastiach. Doplnenie jednotlivých kritérií môže vychádzať z konkrétnej grantovej výzvy a pod.

Riadiaci tím vypracoval návrhy hodnotiacich tabuliek podľa oblastí – politík k navrhnutým opatreniam pre výber projektov v súlade s finančno-ekonomickými možnosťami:

Formulár č. F1 – Hodnotiace tabuľky pre výber projektov (upravené pre potreby obce)

Dopravná infraštruktúra

	Katégoria	Hodnotiace kritérium	Hodnotenie	Počet bodov
Dopravná infraštruktúra	Dopravno-hospodársky význam	Cesta zabezpečuje dennú mobilitu osôb a dostupnosť sociálnych a ekonomických potrieb (zamestnanie, vzdelávanie, zdravotnícke služby, kultúra, rekreácia, význam z pohľadu verejnej osobnej dopravy (napr. napojenie na terminály integrovanej dopravy, stanice VOD, a pod.)	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
		Prepojenie významných stredísk cestovného ruchu	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
	Dopravná prevádzka	Prekročenie hodnoty priemernej intenzity	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
	Stavebno-technický stav	Stavebno – technický stav cesty (pozdĺžne a priečne nerovnosti, vyjazdené koľaje, únosnosť vozovky a pod.)	veľmi dobrý, dobrý a vyhovujúci	0
			nevyhovujúci/havarijný	1
		Stav mostných objektov (nosnosť, zatekanie, stav mostovky a pod.)	bezchybný až zlý	0
	veľmi zlý/havarijný		1	

Zdroj: vlastné spracovanie

Sociálna infraštruktúra

	Katégoria	Hodnotiace kritérium	Hodnotenie	Počet bodov
Sociálna infraštruktúra	Kvalita výchovno-vzdelávacieho procesu	Projekt umožňuje zlepšenie zamestnanosti žien v obci/regióne	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
	Demografia	Projekt zlepšuje dostupnosť pre miestne obyvateľstvo a výrazným spôsobom zlepšuje kvalitu života	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ptíčie na roky 2019 – 2025
s výhľadom do roku 2028

	Stavebno-technický stav	Stavebno – technický stav siete nie je vyhovujúci	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
		Zvýšenie energetickej hospodárnosti budov	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1
	Zlepšenie dostupnosti	Zlepšenie dostupnosti sociálnych služieb pre špecifickú skupinu obyvateľstva (deti so špeciálnymi potrebami a pod.)	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1

Zdroj: vlastné spracovanie

Environmentálna infraštruktúra

	Kategória	Hodnotiace kritérium	Hodnotenie	Počet bodov	
Environmentálna infraštruktúra	Ekologicko-hospodársky význam	Odstránenie systémových porúch	Nespĺňa	0	
			Spĺňa	1	
		Budovanie verejných vodovodov, okrem prípadov ich súbežnej výstavby s výstavbou verejnej kanalizácie podľa aktualizovaného Národného programu SR pre vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS, inými strategickými dokumentmi	Nespĺňa	0	
			Spĺňa	1	
			Budovanie verejných kanalizácií a čistiarní odpadových vôd pre obce do 2 000 obyvateľov s výnimkou obcí začlenených do aglomerácií nad 2 000 EO v zmysle Národného programu pre vykonávanie smernice 91/271/EHS.	Nespĺňa	0
				Spĺňa	1
	Vhodné využitie krajinnoko-ekologických prvkov	Nespĺňa	0		
		Spĺňa	1		
	Ekonomické	Zvýši sa efektívnosť poskytovania služieb obyvateľstvu, ostatným subjektom/plánované významné investície	Nespĺňa	0	
			Spĺňa	1	
	Stavebno-technický stav	Stavebno – technický stav existujúcej infraštruktúry, zariadení	Veľmi dobrý, dobrý	0	
			Nevyhovujúci/havarijný	1	
	Funkčnosť, špecifické požiadavky	Rekonštruované siete musia spĺňať nasledovné funkčné požiadavky uvedené v podpornom programe	Nespĺňa	0	
			Spĺňa	1	

Zdroj: vlastné spracovanie

ZÁVER

Formulár č. Z1 - Schválenie PHSR

Schválenie PHSR	
Dokument	Názov: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ptičie na roky 2019 - 2025 s výhľadom do roku 2028 - Štruktúra - názov a stručná charakteristika hlavných častí dokumentu: Dokument je štruktúrovaný podľa Metodiky na vypracovanie PHSR obce/obcí/VÚC (podľa zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z. z.), verzia 2.0, február 2015
Spracovanie	- Forma spracovania: dodávateľsky - Obdobie spracovania: 2019 - Riadiaci tím - Pracovná skupina - Náklady na spracovanie: na základe objednávky s dodávateľom
Prerokovanie	- Posudzovanie SEA (nerelevantné)
Schválenie	- Návrh na uznesenie zastupiteľstva – obecné zastupiteľstvo schvaľuje PHSR obce Ptičie na roky 2019 - 2025 s výhľadom do roku 2028

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Povinné prílohy PHSR

Príloha č. 1 Elektronická verzia dokumentu

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ptičie na roky 2019 – 2025
s výhľadom do roku 2028

Príloha č. 2 Zoznam informačných zdrojov použitých v PHSR (východiskové strategické a koncepcné dokumenty, súvisiaca legislatíva)

Zoznam analyzovaných koncepcných dokumentov			
Názov dokumentu/ Zdroj dát	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Webová stránka
Stratégia Európa 2020	2020	európska	https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-and-fiscal-policy-coordination/eu-economic-governance-monitoring-prevention-correction/european-semester/framework/europe-2020-strategy_sk
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (NSRR)	2030	národná	http://www.mpsr.sk/mvrrfiles/003994a.pdf
Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001-záväzná časť v znení KURS 2011	2030	národná	https://www.mindop.sk/ministerstvo-1/vystavba-5/uzemne-planovanie/dokumenty/koncepcia-uzemneho-rozvoja-slovenska-kurs2001
Metodika na vypracovanie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/ VÚC verzia 2.0	2015	národná	https://www.nro.vicemier.gov.sk/regionalny-rozvoj/
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja PSK 2014-2020	2020	regionálna	https://www.pokraj.sk/sk/samosprava/kompetencie-psk/regionalny-rozvoj/phsr-psk-2014-2020/
Územný plán Prešovského samosprávneho kraja		regionálna	https://www.pokraj.sk/sk/samosprava/urad/odbor-srpr/dokumenty-oddelenia-up-zp/uzemny-plan-presovskeho-samospravneho-kraja.html
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ptičie 2007 – 2013	2013	miestna	OcÚ Ptičie
Územný plán obce Ptičie		miestna	OcÚ Ptičie

Zdroj: vlastné spracovanie

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ptičie na roky 2019 – 2025 s výhľadom do roku 2028

Príloha č. 3 Zoznam skratiek použitých v PHSR

APTP	aktívna politika trhu práce
ČOV	čistiareň odpadových vôd
DST	drobný stavebný odpad
EHS	Európske hospodárske spoločenstvo
EO	ekvivalentný obyvateľ
EŠIF	európske štrukturálne a investičné fondy
EUR	euro
EÚ	Európska únia
HDP	hrubý domáci produkt
IKT	informačné a komunikačné technológie
INEKO	Inštitút pre ekonomické a sociálne reformy
KO	komunálny odpad
MAS	Miestna akčná skupina
MRS	Miestna rozvojová stratégia
MŠ	materská škola
MZ SR	Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
N/A	Not Available alebo Not Applicable
NFP	nenávratný finančný príspevok
OcÚ	obecný úrad
OZ	obecné zastupiteľstvo
PD	projektová dokumentácia
PHSR	program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
RIUS	Regionálna integrovaná územná stratégia
SEA	Environmental Impact Assessment
SODB	Sčítanie obyvateľov, domov a bytov
SR	Slovenská republika
ŠR	štátny rozpočet
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
TKO	tuhý komunálny odpad
ÚPSVaR	Úrad práce sociálnych vecí a rodiny
VO	verejné obstarávanie
VÚC	vyšší územný celok
Z. z.	Zbierka zákonov
ZŠ	základná škola
ŽoNFP	žiadosť o nenávratný finančný príspevok

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ptíčie na roky 2019 – 2025
s výhľadom do roku 2028

Príloha č. 4 Dohoda o partnerstve (v súčasnosti nerelevantné)

Formulár č. Ú 5 – Vzor dohody o partnerstve

Názov dokumentu	Dohoda o partnerstve pri príprave a realizácii PHSR (názov obce/obcí/VÚC)
Obdobie platnosti	<ul style="list-style-type: none">• obdobie, pre ktoré bude dohoda platná (7 - 10 rokov, na obdobie realizácie PHSR)
Predmet dohody	<ul style="list-style-type: none">• ciele spolupráce partnerov
Účastníci dohody	<ul style="list-style-type: none">• zoznam dohodnutých strán – hlavných aktérov
Riadenie procesu	<ul style="list-style-type: none">• spôsob riadenia procesu spracovania a realizácie PHSR (riadiaci tím, pracovné skupiny, úlohy jednotlivých aktérov a ich komunikácia),• zoznam subjektov, ktoré budú zapojené do spracovania (budúci členovia pracovných skupín) a realizácie PHSR (garanti jednotlivých opatrení, stále pracovné skupiny napr. pre monitoring a hodnotenie a pod.),• spôsob zapojenia verejnosti a komunikácie s verejnosťou (informovanie, dotazníky/ankety, stretnutia s obyvateľmi).
Financovanie	<ul style="list-style-type: none">• zoznam spoločných projektov,• zoznam podporovaných aktivít.

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012